

ДІЯННЯ АПОСТОЛІВ

Розділ: **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

РОЗДІЛ: 1

- П**ершу книгу я написав, о Теофіле, про все, що Ісус робив та що навчав від початку
² аж до дня, коли вознісся, давши Святим Духом накази апостолам, яких собі вибрав.
³ Він показував їм себе також у численних доказах живим після своєї муки, з'являючись сорок день їм і розповідаючи про Боже Царство.
⁴ Тоді ж саме, як споживав хліб-сіль із ними, він наказав їм Єрусалиму не кидати, але чекати обітниці Отця, що її ви від мене чули;
⁵ бо Йоан христив водою, ви ж будете хрищені по кількох цих днях Святим Духом.
⁶ Отож, зійшовшись, вони питали його: «Господи, чи цього часу знову відбудуєш Ізраїлеві царство?»
⁷ Він відповів їм: «Не ваша справа знати час і пору, що їх Отець призначив у своїй владі.
⁸ Та ви приймете силу Святого Духа, що на вас зійде, і будете моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі.»
⁹ І сказавши це, коли вони дивились, знявся угору, і хмара його взяла з-перед очей їхніх.
¹⁰ І як вони дивилися пильно на небо, коли він відходив, два мужі стали коло них у білій одежі
¹¹ і сказали: «Мужі галилейські! Чого стоїте, дивлячись на небо? Оцей Ісус, який від вас був взятий на небо, так само прийде, як його ви бачили відходячого на небо.»
¹² Тоді вони повернулися в Єрусалим з гори, що зветься Оливною, що близько Єрусалиму - день ходи в суботу.
¹³ Увійшовши (в місто), зійшли на горницю, де вони перебували, а саме: Петро і Йоан, Яків і Андрій, Филип і Тома, Вартоломей і Матей, Яків Алфеїв і Симон Зилот та Юда, (син) Якова.
¹⁴ Всі вони пильно й однодушно перебували на молитві разом з жінками і Марією, матір'ю Ісуса, та з його братами.
¹⁵ І ставши тими днями Петро серед братів, - зібралось їх разом яких 120, - промовив:
¹⁶ «Мужі брати! Треба було, щоб збулося Писання, що Дух Святий прорік був устами Давида про Юду, який зробився проводирем тих, що схопили Ісуса.
¹⁷ Він же був прилічений до нас і прийняв частку служіння цього.
¹⁸ Придбавши, отже, собі поле за свою злочинну нагороду, він упав сторч головою і

тріснув надвоє, і все його нутро вилилось.

19 Оце стало відомим усім, хто мешкає в Єрусалимі, так що те поле було прозвано їхньою мовою Гакелдама, тобто поле крові.

20 Бо в книзі, псалмів написано: Хай огорожа його стане пустою і ніхто у ній хай не мешкає. І: Нехай його уряд візьме другий.

21 Треба, отже, щоб із цих мужів, що були в нашій товаристві за весь той час, коли Господь Ісус жив з нами,

22 почавши від хрищення Йоана аж до дня, коли він від нас вознісся, - щоб один з них був разом з нами свідком його воскресіння.»

23 І поставили двох: Йосифа, що зветься Варсавою, на прізвище Юст, і Матія.

24 І, помолившись, сказали: «Ти, Господи, всіх серцезнавче, вкажи, кого з цих двох ти вибрав,

25 щоб узяти місце тієї служби й апостольства, що від нього Юда відпав, щоб відійти на своє місце.

26 І кинули жереб, жереб же впав на Матія, і його зараховано до одинадцятьох апостолів.

РОЗДІЛ: 2

А як настав день П'ятидесятниці, всі вони були вкупі на тій самій місці.

2 Аж ось роздався з неба шум, неначе подув буйного вітру, і сповнив увесь дім, де вони сиділи.

3 І з'явилися їм поділені язика, мов вогонь, і осів на кожному з них.

4 Усі вони сповнились Святим Духом і почали говорити іншими мовами, як Дух давав їм промовляти.

5 А перебували в Єрусалимі між юдеями побожні люди з усіх народів, що під небом.

6 І як зчинився той шум, зійшлась велика юрба і хвилювалася, бо кожний чув, як вони говорили його мовою.

7 Здивовані й остовпілі, вони один до одного казали: «Хіба не галилеяни всі оці, що розмовляють?

8 Як же воно, що кожний з нас чує нашу рідну мову:

9 партяни, мідяни, еламїї, і мешканці Месопотамії, Юдеї і Каппадокії, Понту й Азії,

10 Фригії і Памфілії, Єгипту й околиць Лівії, що біля Кирени, римляни, що тут перебувають,

11 юдеї і прозеліти, крітяни й араби - ми чуємо їх, як вони нашими мовами проголошують величні діла Божі?»

12 Всі дивувались і, збентежені, один до одного казали: «Що б це могло бути?»

13 Інші ж з насмішкою казали: «То вони молодим вином повпивалися.»

14 Тоді Петро виступив з одинадцятьма, підняв свій голос і так до них промовив: «Мужі юдейські та всі ви, мешканці Єрусалиму! Нехай це буде вам відомим, і вислухайте моє слово:

15 Люди ці не п'яні, як ви гадаєте, бо тільки третя година дня.

16 Але це те, що був сказав Пророк Йоїл:

17 - І буде останніми днями, - каже Бог, - я виллю мого Духа на всяке тіло. Ваші сини й ваші дочки будуть пророкувати, і ваші юнаки будуть бачити видіння, і старшим

вашим будуть сни снитись.

18 І на слуг моїх і на слугинь моїх я сими днями виллю мого Духа, і вони будуть пророкувати.

19 І я дам чуда вгорі на небі, і знаки внизу на землі: кров, вогонь і кіптяву диму.

20 Сонце обернеться у темряву, місяць у кров, перш, ніж настане день Господній, великий і славний.

21 А кожний, хто призве ім'я Господнє, той спасеться.

22 Мужі ізраїльські! Послухайте оці слова: Ісуса Назарянина, якого Бог засвідчив серед вас силою, чудами і знаками, що їх Бог зробив між вами через нього, як ви самі знаєте, -

23 отого (Ісуса), згідно з визначеною постановою і передбаченням Божим, ви видали і вбили руками беззаконних, прибивши до хреста;

24 його Бог воскресив, порвавши пута смерті, бо неможливо було, щоб вона держала його в своїй владі.

25 Бо Давид про нього казав: Я бачив Господа передо мною завжди, бо він у мене по правиці, щоб я не захитався.

26 Ось чому звеселилось моє серце і зрадів мій язик. До того й тіло моє відпочине в надії.

27 Бо ти не залишиш душі моєї в аді і не даси твоєму святому бачити зітління.

28 Ти дав мені дороги життя знати; сповниш мене радіщами перед твоїм видом.

29 Мужі брати! Дозвольте мені сміло вам сказати про патріярха Давида, що помер і був похований, і гріб його у нас по цей день.

30 Але, будши пророком і знавши, що Бог клятвою йому поклявся посадити на його престолі потомка з його лона,

31 він предвидів і говорив про Христове воскресіння, що ані його душа не була залишена в аді, ані його тіло не бачило зітління.

32 Оцього Ісуса Бог воскресив, - ми всі цьому свідки.

33 Він, отже, вознесений Божою правицею, одержав від Отця обіцяного Святого Духа й вилив його: ось воно те, що ви бачите й чуєте.

34 Давид бо не зійшов на небо, сам же він каже: Господь мовив Владиці моєму: Сядь праворуч мене,

35 поки не покладу ворогів твоїх підніжком ніг твоїх.

36 Нехай, отже, весь дім Ізраїля напевно знає, що Бог зробив Господом і Христом оцього Ісуса, якого ви розіп'яли.»

37 Почувши це, вони розжалобилися серцем і сказали до Петра й до інших апостолів: «Що нам робити, мужі брати?»

38 Петро ж до них: «Покайтесь», каже, «і нехай кожний з вас охриститься в ім'я Ісуса Христа на відпущення гріхів ваших, і ви приймете дар Святого Духа.

39 Для вас бо ця обітниця і для дітей ваших та й для всіх тих, що далеко, скільки б їх покликав Господь, наш Бог.»

40 І ще іншими багатьма словами він свідчив їм та умовляв їх: «Рятуйтеся від цього лукавого поріддя.»

41 Ті ж, що прийняли його слово, охристились, і того дня до них пристало яких три тисячі душ.

42 Вони постійно перебували в апостольській науці та спільності, на ламанні хліба й молитвах.

- ⁴³ І страх напав на кожну душу: багато було чудес і знаків, що їх апостоли робили.
- ⁴⁴ Всі віруючі були вкупі й усе мали спільним.
- ⁴⁵ Вони продавали свої маєтки та достатки й роздавали їх усім, як кому чого треба було.
- ⁴⁶ Щодня вони однодушно перебували у храмі, ламали по домах хліб і споживали харчі з радістю і в простоті серця;
- ⁴⁷ хвалили Бога і втішалися любов'ю всього люду. Господь же додавав щодня (до церкви) тих, що спасалися.

РОЗДІЛ: 3

Петро і Йоан ішли у храм на молитву о дев'ятій годині.

- ² А був там чоловік кривий від лона матері своєї, якого приносили і клали щодня біля дверей храму, що звалися Красними, просити милостині від тих, що йшли до храму.
- ³ Як тільки він побачив Петра і Йоана, що саме входили у храм, попросив у них милостиню.
- ⁴ Петро з Йоаном, споглянувши на нього, сказали: «Глянь на нас!»
- ⁵ Той вдивлявся у них, сподіваючися щось від них дістати.
- ⁶ Петро промовив: «Срібла й золота нема у мене; що ж маю, те тобі даю: В ім'я Ісуса Христа Назарянина, встань і ходи!»
- ⁷ І схопивши його за правицю, підвів його, і тієї хвилі окріпли його ноги з суглобами.
- ⁸ Встав той, зірвавшись, і почав ходити й увійшов з ними у храм, ходячи, підскакуючи і хвалячи Бога.
- ⁹ Увесь народ бачив, як він ходив і хвалив Бога.
- ¹⁰ Вони пізнали його, що це той, який сидів при Красних дверях храму для милостині, і сповнилися страхом та здивуванням над тим, що йому сталося.
- ¹¹ Тому ж, що він тримався Петра й Йоана, увесь народ, здивований, прибіг до них у притвор, званий Соломоновим.
- ¹² Побачивши це Петро, промовив до народу: «Мужі ізраїльські! Чому дивуєтесь з цього? Чому ви дивитесь на нас, немов би ми вчинили власною силою і (нашим) благочестям те, що оцей ходить?»
- ¹³ Бог Авраама, Ісаака і Якова, Бог отців наших, прославив слугу свого Ісуса, що його ви видали й відреклися перед Пилатом, коли цей присудив його пустити;
- ¹⁴ ви ж Святого і Праведного зреклися і просили, щоб вам помилувано чоловіка душоубця,
- ¹⁵ а Творця життя вбили, якого Бог воскресив з мертвих, чому ми свідки.
- ¹⁶ І через віру в його ім'я - оцього, що ви бачите й знаєте, його ім'я закріпилось, і віра, що через нього, дала йому повне видужання перед усіма вами.
- ¹⁷ Однак, браття, я знаю, що ви через незнання це зробили, як і ваші князі;
- ¹⁸ та Бог здійснив це так, що наперед звістив устами всіх пророків, що Христос має страждати.
- ¹⁹ Тож покайтеся і наверніться, щоб ваші гріхи були стерті;
- ²⁰ і щоб так прийшли від Господа часи відпочинку, і він прислав призначеного вам Христа Ісуса.
- ²¹ Треба було, щоб його прийняло небо аж до часу відновлення усього, про що Бог

споконвіку говорив устами своїх святих пророків.

22 Мойсей сказав: Господь, Бог наш, піднесе вам Пророка, як мене, з-посеред братів ваших. Ви слухатиметесь його в усьому, що вам скаже.

23 А кожний, хто не буде слухатися того Пророка, буде викорінений з народу. -

24 Так само всі пророки від Самуїла й ті, що говорили потім, звіщали про ці дні.

25 Ви - сини пророків і Завіту, що Бог був заключив із вашими батьками, кажучи до Авраама: В твоїм потомстві будуть благословенні всі сім'ї землі. -

26 Вам насамперед Бог воскресив слугу свого і послав його, щоб він благословив вас та відвертав кожного з вас від поганих учинків.»

РОЗДІЛ: 4

Коли вони ще промовляли до народу, надійшли священики, наставник храму й садукеї,

2 незадоволені тим, що вони народ навчають та звіщають в Ісусі воскресіння мертвих,

3 і наклали на них руки та й кинули їх у в'язницю аж до ранку, бо вже був вечір.

4 Однак, багато з тих, що чули слово, увірували, а число чоловіків - було яких 5 000.

5 На другий день зібралися їхні начальники, старші та книжники в Єрусалим,

6 і первосвященик Анна, і Каяфа, і Йоан, й Олександр, і скільки було з первосвященичого роду.

7 Вони поставили їх посередині й питали: «Якою силою або яким ім'ям ви це зробили?»

8 Тоді Петро, наповнений Духом Святим, до них промовив: «Начальники народу й старші!

9 Коли вже нас допитують сьогодні про добре діло, зроблене недужому, і як він став здоровим,

10 то нехай буде відомо всім і всьому народові ізраїльському, що ім'ям Ісуса Христа Назарянина, якого ви розіп'яли, а якого Бог воскресив з мертвих, - ним цей стоїть здоровий перед вами.

11 Він - отой камінь, яким ви, будівничі, знехтували і який став головним на розі.

12 І нема ні в кому іншому спасіння, бо й імени немає іншого під небом, що було дане людям, яким ми маємо спастися.»

13 Побачивши сміливість Петра і Йоана та зрозумівши, що вони люди неписьменні й невчені, дивувались і спізнали, що вони були з Ісусом;

14 та бачивши, що вилікуваний чоловік стоїть з ними, не могли нічого сказати проти.

15 Звелівши вивести їх з синаedrіону, вони почали радитися між собою і говорили:

16 «Що нам із цими людьми робити? Бож вони зробили явне чудо; воно стало відомим всім мешканцям Єрусалиму, і заперечити його ми не можемо.

17 Але, щоб воно більше не поширювалося в народі, ми заборонимо їм під загрозою не говорити більш в це ім'я нікому з людей.»

18 І покликавши їх, наказали, щоб вони ні слова не говорили, ані не навчали іменем Ісуса.

19 Та Петро і Йоан сказали їм у відповідь: «Чи воно справедливо перед Богом вас більше слухати, ніж Бога, - розсудіть!

- ²⁰ Не можемо бо ми не говорити про те, що самі бачили та чули.»
- ²¹ Ті, погрозивши знов їм, бо не знайшли нічого, за що б їх покарати, відпустили їх задля народу, всі бо прославляли Бога за те, що сталося.
- ²² Чоловік же, над яким сталося це чудо оздоровлення, мав понад сорок років.
- ²³ А як їх відпустили, вони прибули до своїх і розповіли, що первосвященики і старші до них сказали.
- ²⁴ Ці, вислухавши, однодушно піднесли голос до Бога й сказали: «Владико! Ти створив небо і землю, і море, і все, що в них є.
- ²⁵ Ти сказав Духом Святим через уста батька нашого Давида: Чого заметушилися погани й задумали народи марне?
- ²⁶ Царі землі зібралися, і князі зійшлися до купи на Господа і на помазаника його.
- ²⁷ Зійшлися бо справді у цім місті проти слуги твого святого Ісуса якого ти помазав, Ірод і Понтій Пилат з поганями й людьми ізраїльськими,
- ²⁸ зробити те, що твоя всемогутність і мудрість уже наперед були постановили, щоб сталося.
- ²⁹ І нині, Господи, споглянь на їхні погрози й дай твоїм слугам з повною сміливістю проповідувати твоє слово.
- ³⁰ Простягни твою руку на вилікування, нехай стаються знаки і чудеса іменем святого слуги твого Ісуса.»
- ³¹ А як вони молилися, затряслось те місце, де вони зібралися, і всі сповнилися Святим Духом, і сміливо звіщали слово Боже.
- ³² Громада вірних мала одне серце й одну душу, і ні один не називав своїм щось з того, що кому належало, але все в них було спільне.
- ³³ Апостоли з великою силою свідчили про воскресіння Господа Ісуса й були всім вельми любі.
- ³⁴ Тому й ніхто з них не був у злиднях, бо ті, що були власниками земель або мали дома, їх продавали, приносили гроші за продане
- ³⁵ та й клали в ноги апостолів, - і роздавалось це кожному за його потребою.
- ³⁶ А Йосиф, якого апостоли прозвали Варнавою, що значить син утіхи, левіт, родом з Кіпру,
- ³⁷ мав поле; продавши його, він приніс гроші й поклав у ногах апостолів.

РОЗДІЛ: 5

- О**дин чоловік, на ім'я Ананія, з своєю жінкою Сафірою продав маєток
- ² і сховав дещо з ціни, - а знала про те і його жінка; решту ж приніс і поклав у ногах апостолів.
- ³ Тоді Петро сказав: «Ананіє, чому то сатана наповнив твоє серце, щоб обманути Святого Духа і ховати частину ціни поля?
- ⁴ Хіба те, що ти мав, не твоє було, і коли його продав, гроші не були у твоїй владі? Чому ж ото ти зважився у своєму серці на той учинок? Ти обманув не людей, а Бога.»
- ⁵ Почувши ці слова, Ананія впав та й умер. І страх великий огорнув усіх тих, що чули те.
- ⁶ Тоді молодші встали, обгорнули його, взяли набік і поховали.
- ⁷ Через яких може три години, не знаючи, що сталося, увійшла його жінка.

- ⁸ Озався Петро до неї: «Скажи мені, чи ви за стільки то були продали поле?» Вона відповіла: «Так, за стільки.»
- ⁹ Тоді Петро до неї: «Як то, що ви змовилися, щоб спокушувати Господнього Духа? Ось ноги тих, що поховали твого чоловіка на порозі, вони й тебе винесуть.»
- ¹⁰ І вмить вона впала йому в ноги та й умерла. Хлопці ж увійшли й застали її мертво, і, винісши, поховали біля її чоловіка.
- ¹¹ Великий страх обняв усю Церкву і всіх, що чули про те.
- ¹² Руками апостолів робилося багато знаків і чудес у народі. Усі вони перебували однодушно у притворі Соломона,
- ¹³ і ніхто сторонній не насмілювався до них пристати; однак народ хвалив їх вельми.
- ¹⁴ Віруючих дедалі більше й більше приставало до Господа, сила жінок і чоловіків;
- ¹⁵ так, що й на вулиці виносили недужих і клали на постелях і на ліжках, щоб, як ітиме Петро, бодай тінь його на когонебудь з них упала.
- ¹⁶ Сила людей збиралась навіть з довколишніх міст Єрусалиму, несучи хворих та тих, що їх мучили нечисті духи, і вони всі видужували.
- ¹⁷ Устав тоді первосвященик і всі ті, що були з ним, - то була секта садукеев, - і, повні заздощів,
- ¹⁸ наклали руки на апостолів і вкинули їх до громадської в'язниці.
- ¹⁹ Але вночі ангел Господень відчинив двері в'язниці й, вивівши їх, мовив:
- ²⁰ «Ідіть і, ставши в храмі, говоріть до народу всі слова життя цього.»
- ²¹ Почувши це, вони удосвіта ввійшли у храм і почали навчати. Тим часом прийшов первосвященик і ті, що були з ним, скликали синедріон і всіх старших синів Ізраїля і послали у в'язницю привести їх.
- ²² Та як слуги прибули, не знайшли їх у в'язниці і, повернувшись, оповіли:
- ²³ «В'язницю ми знайшли замкнену з усякою безпекою і сторожів на варті при дверях, та, відчинивши, всередині ми не знайшли нікого.»
- ²⁴ Почувши ці слова, наставник храму і первосвященики збентежилися, (не знаючи), що воно могло статися.
- ²⁵ Аж тут прибув хтось і звістив: «Он ті мужі, яких ви вкинули у в'язницю, стоять у храмі і народ навчають.»
- ²⁶ Тоді наставник пішов із слугами, привів їх, та не насильно, боялись бо народу, щоб не побив їх камінням.
- ²⁷ Привівши їх, поставили перед синедріоном, а первосвященик спитав їх:
- ²⁸ «Чи ж ми не були вам заборонили строго цим ім'ям не навчати? І ось ви вашою наукою сповнили Єрусалим і хочете навести на нас кров цього чоловіка!»
- ²⁹ Озавшись тут Петро й апостоли, сказали: «Слухатися слід більше Бога, ніж людей!
- ³⁰ Бог батьків наших воскресив Ісуса, якого ви вбили, повісивши на дереві.
- ³¹ Його Бог підняв правицею своєю, як князя і Спаси, щоб дати Ізраїлеві покаєння і відпущення гріхів.
- ³² І ми свідки цих подій, і Дух Святий, що його Бог дав тим, які йому коряться.»
- ³³ Почувши це, вони розлютилися і задумали їх убити.
- ³⁴ Тоді один фарисей, на ім'я Гамалиїл, законовчитель, поважаний усім народом, устав серед синедріону, повелів вивести на хвилину людей,
- ³⁵ і сказав до них: «Мужі ізраїльські! Зважайте на те, що маєте робити цим людям.

- ³⁶ Останніми цими днями встав був Тевда і казав, що він хтось великий; до нього пристало яких чотириста чоловіка; його вбито, й усі, що за ним тягнули, розпорошилися і зійшли нінащо.
- ³⁷ А після цього, під час перепису, устав був Юда галилейський і потягнув народ за собою, але й він загинув, і всі ті, що за ним тягнули, були розігнані.
- ³⁸ Отож, я нині кажу вам: Зоставте тих людей, лишіть їх, бо коли від людей цей задум чи ця справа, вона сама собою розпадеться.
- ³⁹ Коли ж від Бога, ви не зможете звести їх зо світу, - щоб ви часом не стали противниками Бога.» Послухалися вони його ради.
- ⁴⁰ І, прикликавши апостолів, вибили їх і, заборонивши говорити в ім'я Ісуса, відпустили.
- ⁴¹ Вийшли апостоли з синагоги, раді, що удостоїлися перенести зневагу за ім'я Ісуса.
- ⁴² І щодня в храмі й по домах не переставали навчати й звіщати Христа Ісуса.

РОЗДІЛ: 6

Тими ж днями, коли учнів ставало дедалі більше, зчинилось нарікання гелленістів на євреїв, що вдів їхніх занедбано в щоденній службі.

- ² Тоді дванадцятро прикликали громаду учнів і сказали: «Не личить нам лишити слово Боже і при столах служити.
- ³ Нагледіть собі, отже, з-поміж вас, брати, сімох мужів доброї слави, повних Духа та мудрости, а ми їх поставимо для цієї служби;
- ⁴ самі ж ми будемо пильно перебувати у молитві і служінні слова.»
- ⁵ Вподобалось це слово всій громаді й вибрали Стефана, мужа, повного віри і Святого Духа, Филипа, Прохора, Ніканора, Тимона, Пармена та Миколая, прозеліта з Антіохії,
- ⁶ і поставили їх перед апостолами і, помолившись, поклали на них руки.
- ⁷ І росло слово Боже та множилось число учнів у Єрусалимі вельми, і велика сила священиків були слухняні вірі.
- ⁸ Стефан же, повний благодаті й сили, творив чуда й великі знаки в народі.
- ⁹ І встали деякі з синагоги, так званої лібертинів, киренеїв, олександрійців, а й з Кілікії та з Азії і сперечалися із Стефаном,
- ¹⁰ але не могли встоятися супроти мудрости й духа, що ним говорив.
- ¹¹ Тоді вони підмовили людей, щоб сказали: «Ми чули, як він говорив образливі слова проти Мойсея та проти Бога.»
- ¹² І підбурили народ, старших та книжників і, наскочивши, схопили і привели його в синагогон.
- ¹³ Там вони поставили свідків, які говорили: «Цей чоловік не перестає говорити проти цього святого місця та Закону.
- ¹⁴ Ми чули, як він говорив, що Ісус, отой Назарянин, зруйнує це місце й переінакшить звичаї, які Мойсей був передав нам.»
- ¹⁵ І коли всі, що засідали в синагогоні, пильно дивилися на нього, бачили його обличчя, немов обличчя ангела.

РОЗДІЛ: 7

А первосвященик спитав: «Чи воно справді так?»

² Він же відповів: «Мужі брати й отці, слухайте: Бог слави з'явився батькові нашому Авраамові, як він ще був у Месопотамії, перш ніж він оселився у Харані,

³ і сказав до нього: Вийди з землі твоєї і з роду твого, і йди в землю, яку покажу тобі.

⁴ Тоді він вийшов з Халдейської землі й оселився у Харані; а звідси, як умер його батько, (Бог) переселив його у цю землю, в якій живеє нині.

⁵ І не дав йому в ній спадщини ані на ступінь ноги, але обіцяв дати її йому в посілість, і його потомкам після нього, хоч у нього й не було дитини.

⁶ А Бог сказав йому, що його потомство буде захожим у чужій країні, і його поневолять, і будуть гнобити чотириста років.

⁷ Але народ, що вони йому будуть служити, - сказав Бог, - я буду судити, а після цього вони вийдуть і служитимуть мені на оцім місці.

⁸ І дав йому союз обрізання, тож Авраам породив Ісаака й на восьмий день його обрізав, а Ісаак - Якова, а Яків -дванадцять патріархів.

⁹ А патріархи із заздрости продали Йосифа у Єгипет, та Бог був з ним

¹⁰ і визволив його з усіх його скорбот, і дав йому мудрість і ласку перед фараоном, царем єгипетським, а цей настановив його правителем над Єгиптом та над усім домом.

¹¹ Аж тут настала голоднеча по всьому Єгипті й Ханаані та велике лихо, і наші батьки не знаходили поживи.

¹² Зачувши ж Яків, що в Єгипті є збіжжя, послав туди перше батьків наших;

¹³ а другим разом Йосиф дав себе пізнати своїм братам, і фараонові стало відомим походження Йосифа.

¹⁴ А Йосиф послав і прикликав до себе свого батька Якова й усю родину - сімдесят п'ять душ.

¹⁵ От і зійшов Яків у Єгипет і помер, сам він і батьки наші.

¹⁶ І перенесли їх у Сихем, і поклали в гробі, що його Авраам був собі купив за ціну срібла в синів Хамора у Сихемі.

¹⁷ Якже наближався час обітниці, що нею Бог поклявся був Авраамові, народ розрісся і намножився в Єгипті,

¹⁸ аж поки настав інший цар в Єгипті, що не знав Йосифа.

¹⁹ Він, обходячись підступно з нашим людом, гнобив батьків наших і змушував їх викидати власних дітей, щоб вони не жили.

²⁰ І саме під ту пору народився Мойсей і був угодний Богу; його годувано три місяці у домі батька його.

²¹ Коли ж він був викинутий, взяла його дочка фараонова і вигодувала його собі за сина.

²² І Мойсея вивчено всієї мудрости єгиптян, і він був сильний у своїх словах і ділах.

²³ А як йому сповнилося сорок років, спало йому на думку відвідати братів своїх, синів Ізраїля;

²⁴ і як він побачив, що одному з них чинили кривду, заступився за нього і відомстив покривдженого, вбивши єгиптянина.

²⁵ Брати його, гадав собі, зрозуміють, що Бог його рукою давав спасіння їм; але вони не зрозуміли.

- 26 На другий день з'явився їм, як вони бились, і єднав їх у мирі, кажучи: Мужі, ви ж брати, чому один одному завдаєте кривду?
- 27 А той, що кривдив ближнього, відіпхнув його і мовив: Хто це тебе поставив над нами князем і суддею?
- 28 Чи не хочеш ти й мене вбити, як учора вбив єгиптянина?
- 29 При цім же слові втік Мойсей і жив приходнем у землі Мідіянській, де породив двох синів.
- 30 Коли минуло сорок років, з'явився йому в пустині гори Синаю ангел у полум'ї куща вогняного.
- 31 Мойсей, побачивши, здивувався тим видінням; та коли підійшов ближче, щоб придивитись, пролунав голос Господній:
- 32 Я - Бог твоїх батьків, Бог Авраама, Ісаака та Якова. - Увесь тремтячи, Мойсей не зважувався глянути.
- 33 Тоді Господь сказав до нього: Скинь з ніг твоїх взуття, бо місце, де стоїш - земля свята.
- 34 Бачив я, бачив муку мого народу в Єгипті і стогін його почув я, і от зійшов їх визволити. Ходи ж тепер, пошлю тебе в Єгипет. -
- 35 Оцього Мойсея, якого вони відцурались, кажучи: Хто тебе поставив князем і суддею? - оцього Бог послав як князя та збавителя, за посередництвом ангела, що йому в кущі з'явився.
- 36 Оцей вивів їх, робивши чудеса та знаки в Єгипетській землі й у Червонім морі, й у пустині сорок років.
- 37 Це той Мойсей, що сказав синам Ізраїля: Бог воздвигне з-поміж братів ваших пророка, як мене.
- 38 Це той що в громаді, на пустині був з ангелом, який говорив до нього на горі Синай, та з нашими батьками; то він одержав живі слова, щоб вам їх передати.
- 39 Це той, якому батьки наші коритись не хотіли, а відіпхнули його й серцями своїми повернулись у Єгипет,
- 40 кажучи, Аронові: Зроби нам богів, які б ходили перед нами; бо той Мойсей, що вивів нас з Єгипетського краю - не відаємо, що з ним сталося.
- 41 І теля зробили собі тими днями, і жертви приносили бовванові, і були раді ділом рук своїх.
- 42 І відвернувся Бог і видав їх, щоб служили небесному війську, як то написано у книзі пророків: Чи ви приносили мені заколене і жертви за сорок років у пустині, доме Ізраїля?
- 43 Ви носили намет Молоха і зорю бога Рефана, образи, що ви собі зробили, щоб їм поклонятись! Тому виселю вас поза Вавилон.
- 44 У наших батьків був намет свідоцтва у пустині, як повелів був той, хто говорив до Мойсея зробити його за зразком, що його він бачив.
- 45 Його наші батьки взяли і винесли з Ісусом у землю, що нею погани володіли, яких Бог вигнав був з-перед обличчя батьків наших, аж до днів Давида,
- 46 що знайшов ласку перед Богом і просив знайти житло для Бога Якова.
- 47 А Соломон збудував йому дім.
- 48 Та не в рукотворених проживає Всевишній як пророк говорить:
- 49 Небо - престол мій, земля ж - підніжок ніг моїх. Який дім ви мені збудуєте, каже Господь, або яке місце мого відпочинку?

- ⁵⁰ Хіба то не моя рука створила те все?
- ⁵¹ Ви, твердошії та необрізані серцем і вухом! Ви завжди противитеся Духові Святому! Які батьки ваші, такі й ви.
- ⁵² Кого з пророків не гонили батьки ваші? Вони вбили тих, що наперед звіщали прихід Праведного, якого ви тепер стали зрадниками й убивцями;
- ⁵³ ви, що одержали закон через звістування ангелів, але не зберігали його.»
- ⁵⁴ Почувши це, вони розлютилися своїм серцем і скреготали зубами на нього.
- ⁵⁵ (Стефан же), повний Духа Святого, дивлячись у небо, побачив славу Божу й Ісуса, який стояв по правиці Бога,
- ⁵⁶ і мовив: «Ось бачу відкрите небо і Сина Чоловічого, який стоїть по правиці Бога.»
- ⁵⁷ Вони ж закричали голосом великим і, затуливши вуха свої, кинулись на нього разом
- ⁵⁸ та вивели за місто, і почали каменувати. Свідки ж поклали свою одягу у ногах хлопця, що звався Савло.
- ⁵⁹ І каменували Стефана, який взивав, мовивши: «Господи Ісусе, прийми дух мій!»
- ⁶⁰ А впавши на коліна, закликав сильним голосом: «Господи, не постав їм цього за гріх!» І промовивши це, смертю заснув.

РОЗДІЛ: 8

- С**авло ж погоджувався з його вбивством. І настало того дня велике переслідування Церкви, що в Єрусалимі. Всі, крім апостолів, розсипались по селах Юдеї та Самарії.
- ² Побожні люди поховали Стефана і зчинили великий плач по ньому.
- ³ Савло ж руйнував Церкву: вдираючись до хат, виволював чоловіків та жінок і передавав їх у в'язницю.
- ⁴ Ті, отже, що порозсипались, ходили по країні й звіщали слово (Боже).
- ⁵ Так і Филип, прийшовши в місто Самарію, проповідував їм Христа.
- ⁶ А народ однодушне уважав на те, що Филип говорив, слухаючи його й бачивши ті знаки, що він чинив,
- ⁷ бо з багатьох виходили нечисті духи, що в них були, кричачи голосом великим, і сила паралітиків та кривих видужувала.
- ⁸ Радість же була велика в тім місті.
- ⁹ А був перед тим у тому місті один чоловік, Симон на ім'я, що займався чаклунством і дивував люд самарійський та видавав себе за щось велике.
- ¹⁰ За ним усі від найменшого до найбільшого слідом ходили, кажучи: «Цей чоловік - сила Бога, що її зветь великою.»
- ¹¹ Отож вони до нього були уважні, бо він довго дивував їх чарами своїми.
- ¹² Та як повірили Филипові, що звіщав їм царство Боже й ім'я Ісуса Христа, христились чоловіки й жінки.
- ¹³ Увірував тоді й сам Симон і, охристившись, перебував з Филипом; а бачивши знаки й великі чуда, що робились, дивувався.
- ¹⁴ Довідавшись, що Самарія прийняла слово Боже, апостоли, які були в Єрусалимі, послали до них Петра і Йоана.
- ¹⁵ Ці прийшли й помолилися за них, щоб вони прийняли Духа Святого,
- ¹⁶ бо він ще не зійшов був ні на кого з них, а лише були охрищені в ім'я Господа Ісуса.

- 17 Тоді поклали на них руки, і вони прийняли Святого Духа.
- 18 Якже побачив Симон, що через накладання апостольських рук дається Дух, приніс їм гроші
- 19 і каже: «Дайте й мені таку владу, щоб той, на кого я покладу руки, прийняв Святого Духа.»
- 20 Петро ж сказав до нього: «Срібло твоє нехай з тобою буде на погибіль, бо ти за гроші думав придбати дар Божий.
- 21 Нема тобі у цій справі ні частки, ні спадщини, бо твоє серце не праве перед Богом.
- 22 Покайся, отже, за лукавство своє і проси Господа, може буде відпущена тобі ця думка твого серця;
- 23 бо ти, як бачу, в гіркій жовчі і путах неправди.»
- 24 А Симон відповів, кажучи: «Моліться ви до Господа за мене, щоб на мене ніщо не найшло з того, що ви сказали.»
- 25 Отож, вони, засвідчивши і звістивши слово Господнє, повернулися в Єрусалим, і благовістили чимало сіл самарійських.
- 26 Ангел же Господній промовив до Филипа, кажучи: «Встань та піди на південь, на дорогу, що йде з Єрусалиму в Газу; вона безлюдна.»
- 27 І встав він і пішов. Аж ось, етіопський муж, скопец, вельможа Кандаки, етіопської цариці, що був над усім її скарбом та що прийшов був в Єрусалим на прощу, -
- 28 він повертався, сидячи на своїй колісниці й читаючи пророка Ісаю.
- 29 Сказав Дух до Филипа: «Підійди і пристань до цієї колісниці.»
- 30 Підбіг Филип і почув, що той читав пророка Ісаю, і сказав до нього: «Чи розумієш, що читаєш?»
- 31 А він відповів: «Та як можу, коли ніхто мене не наставить?» І попросив Филипа зійти й сісти біля нього.
- 32 Місце ж Писання, що той читав було це: «Його вели на заріз, мов овечку, мов те ягнятко перед тим, хто стриже його, безголосне; так він не відкриває рота свого.
- 33 В його приниженні відмовили йому суд. Рід його хто може оповісти? Життя бо його від землі вирвано.»
- 34 Озався скопец і мовить до Филипа: «Скажи, будь ласка, про кого це пророк говорить? Про себе самого, чи про іншого кого?»
- 35 Тоді Филип відкрив уста свої і, почавши від цього Писання, благовістив Ісуса йому.
- 36 А коли вони їхали шляхом, прибули до води якоїсь, і скопец каже: «Он вода! Що забороняє мені охриститись?»
- 37 Сказав же Филип: «Коли віриш з усього серця, - можна.» Відповідаючи, сказав: «Вірю, що він є Син Божий.»
- 38 І повелів, щоб колісниця стала, і вони обидва - Филип та скопец - зійшли у воду і він охрестив його.
- 39 А коли вони вийшли з води, Дух Господній пірвав Филипа, і скопец не бачив його більше; він їхав, радіючи, дорогою своєю.
- 40 Филип же опинився в Азоті й по дорозі звіщав Євангелію всім містам, аж поки не прийшов у Кесарію.

РОЗДІЛ: 9

Савло, іще дихаючи погрозою та вбивством на Господніх учнів, прийшов до архиєрея

² і попросив у нього листів у Дамаск до синаног, щоб, коли знайде якихнебудь чоловіків та жінок, що тримаються цього визнання, привести їх зв'язаними в Єрусалим.

³ Коли ж він був у дорозі й наближався до Дамаску, зненацька засяяло навкруг нього світло з неба,

⁴ і він, упавши на землю, почув голос, що говорив до нього: «Савле, Савле! Чого мене переслідуєш?»

⁵ Він запитав: «Хто ти, Господи?» А той: «Я - Ісус, що його ти переслідуєш.

⁶ Встань же, та йди в місто, і тобі скажуть, що маєш робити.»

⁷ А мужі, що йшли з ним, стояли онімілі з дива, бо вони чули голос, але не бачили нікого.

⁸ Встав Савло з землі, і хоч очі його були відкриті, не бачив він нічого. Тож узяли його за руку і ввели у Дамаск.

⁹ Був він там три дні невидючим; не їв і не пив нічого.

¹⁰ А був у Дамаску один учень, на ім'я Ананія. Господь сказав до нього у видінні: «Ананіє!» Той озвався: «Ось я, Господи.»

¹¹ Тоді Господь до нього: «Встань та йди на вулицю, що зветься Простою, і шукай у домі Юди Савла, на ім'я Тарсянина: он він молиться.»

¹² І бачив (Савло) у видінні чоловіка, на ім'я Ананія, як він увійшов і поклав на нього руки, щоб прозрів знову.

¹³ Ананія ж відповів: «Господи, чув я від багатьох про того чоловіка, скільки він зла заподіяв твоїм святим в Єрусалимі.

¹⁴ Та й тут він має владу від архиєреїв в'язати всіх, що прикликають твоє ім'я.»

¹⁵ Але Господь сказав до нього: «Іди, бо він для мене вибране знаряддя, щоб занести моє ім'я перед поган, царів, і синів Ізраїля.

¹⁶ Я бо йому покажу, скільки він має витерпіти за моє ім'я.»

¹⁷ Відійшов Ананія і, увійшовши в дім та поклавши на Савла руки, мовив: «Савле, брате! Господь послав мене, Ісус, що з'явився тобі в дорозі, якою ти йшов, щоб ти прозрів знову і сповнився Святим Духом.»

¹⁸ І вмить немов луска з очей йому впала, і він прозрів знову, і зараз же христився.

¹⁹ Потім прийняв поживу та покріпився на силах. І перебув кілька днів з учнями, які були в Дамаску;

²⁰ і зараз же почав по синагогах проповідувати Ісуса, що він - Син Божий.

²¹ Усі, що чули, дивувались і казали: «Чи це не той, що в Єрусалимі лютував проти тих, які це ім'я призивають, та й що сюди прибув на те, щоб зв'язаними їх вести до архиєреїв?»

²² А Савло дедалі дужчав і бентежив юдеїв, які мешкали в Дамаску, доводячи, що цей (Ісус) - Христос.

²³ Як минуло доволі часу, юдеї змовилися, щоб його вбити,

²⁴ але Савло довідався про їхню змову. День і ніч чатували вони при воротах, щоби його вбити.

²⁵ Та учні взяли його вночі й по мурі спустили в коші.

²⁶ Прибувши ж у Єрусалим, він пробував пристати до учнів, та всі його боялися, не

віривши, що він учень.

27 Тоді Варнава взяв його, привів до апостолів і розповів їм, як він у дорозі бачив Господа і що говорив до нього, і як він проповідував відважно в Дамаску ім'я Ісуса.

28 І він був з ними, виходячи і входячи до Єрусалиму та проповідуючи сміливо ім'я Господнє;

29 а й розмовляв і змагався з гелленістами, однак вони намагались його вбити.

30 Брати ж, довідавшись про те, відвели його в Кесарію і вислали в Тарс.

31 Отож, Церква по всій Юдеї, Галилеї і Самарії мала спокій; будуючись і ходячи в Господнім страсі, наповнялася вона втіхою Святого Духа.

32 І сталося, що Петро, обходячи всі усюди, прибув і до святих, що мешкали в Лідді.

33 Там він знайшов одного чоловіка, на ім'я Еней, що лежав на ліжку вісім років і був паралітик.

34 Петро сказав до нього: «Енею, Ісус Христос тебе оздоровляє. Устань і сам постели собі ліжко!» І вмить той підвівся.

35 І бачили його всі мешканці Лідди та Сарону, і навернулися вони до Господа.

36 Була ж у Яффі одна учениця, на ім'я Тавита, що значить у перекладі Дорка (Сарна). Вона була повна добрих діл та милостині, що чинила.

37 І сталося тими днями, що вона занедужала й умерла. Обмили її і поклали в горниці.

38 А що Лідда лежить близько Яффи, учні, почувши, що Петро там, послали двох чоловіків з проською до нього: «Не отягайся прийти аж до нас!»

39 Петро негайно рушив з ними. І як прийшов, вони його повели наверх у горницю, де всі вдови оточили його з плачем, показуючи йому туніки й плащі, що їх робила Дорка, будучи з ними.

40 Велівши всім вийти з хати, Петро став на коліна й почав молитися, а повернувшись до тіла, мовив: «Тавито, встань!» І та відкрила свої очі й, побачивши Петра, сіла.

41 Він же подав їй руку та й підвів її і, прикликавши святих та вдів, поставив її живою.

42 Довідалась про це вся Яффа, і багато повірило в Господа.

43 Доволі днів Петро перебув у Яффі в одного гарбаря Симона.

РОЗДІЛ: 10

А був у Кесарії один чоловік на ім'я Корнилій, сотник, з полку, що звався італійським,

2 побожний і богобоязливий з усім своїм домом; він чинив народові великі милостині й завжди Богові молився.

3 Бачив він - десь коло дев'ятої години дня - ясно у видінні ангела Божого, що ввійшов до нього та йому мовив: «Корнилію!»

4 Той видивився на нього і, переляканий, озвався: «Що, Господи?» А він сказав до нього: «Твої молитви і твої милостині піднялись перед Богом, і він згадав про тебе.

5 Пошли ж тепер людей у Яффу і приведи Симона, що зветься Петром.

6 Він гостює в одного гарбаря Симона, що має дім край моря.»

7 І коли ангел, що говорив до нього, відійшов, Корнилій покликав двох із своїх домових слуг та побожного воїна з тих, що стало з ним перебували,

⁸ і, розповівши їм усе, послав їх у Яффу.

⁹ Другого ж дня, як ті були в дорозі й наближалися до міста, Петро зійшов на крівлю помолитись коло шостої години.

¹⁰ Він зголоднів і захотілося йому їсти. І от, як йому готували, найшов захват на нього:

¹¹ бачить він небо відкрите, а з нього сходить якась річ, неначе скатерка велика, прив'язана чотирма кінцями, і спускається на землю.

¹² Були ж у ній всякі чотириногі, плазуни земні й небесні птиці.

¹³ І пролунав до нього голос: «Устань, Петре, заколи і їж!»

¹⁴ Петро ж відповів: «Ніколи, Господи, бо я ніколи не їв нічого поганого й нечистого.»

¹⁵ І знову, вдруге, залунав голос до нього: «Що Бог очистив, ти не погань.»

¹⁶ Це сталося тричі, і зараз же річ ота піднялась на небо.

¹⁷ Якже збентежений Петро питав себе самого, що це могло б бути за видіння, що він бачив, - он люди, послані Корнилієм, розпитавши про Симонову хату, стали біля дверей

¹⁸ і, покликавши, спитали, чи тут гостює Симон, на прізвище Петро.

¹⁹ А як Петро роздумував над тим видінням, Дух сказав до нього: «Он три чоловіки тебе шукають.

²⁰ Устань же, зійди вниз і піди з ними без усякого вагання, бо то я послав їх.»

²¹ Зійшов Петро до тих мужів і мовив: «Ось я! Я той, кого ви шукаєте. Яка причина вашого приходу?»

²² Ті відповіли: «Корнилій сотник, муж праведний і богобоязливий, доброї слави в усього юдейського народу, був святим ангелом повідомлений покликати тебе до свого дому й послухати слів твоїх.»

²³ Отже, він запросив їх до себе та прийняв їх. Другого дня він устав і рушив з ними; дехто з братів з Яффи теж пішли з ним.

²⁴ Наступного ж дня він увійшов у Кесарію. А Корнилій, скликавши рідню та близьких приятелів, чекав їх.

²⁵ І саме як Петро входив, Корнилій вийшов йому назустріч і, припавши йому до ніг, уклонився.

²⁶ Петро ж підвів його, кажучи: «Встань, бо я теж людина.»

²⁷ І, розмовляючи з ним, увійшов до середини, знайшов багато зібраних,

²⁸ і до них промовив: «Ви знаєте, що юдеєві не дозволено приставати до чужинця чи входити до нього. Та Бог мені об'явив, що не слід уважати ніяку людину за погану чи за нечисту.

²⁹ Тому я без вагання прибув на ваш поклик. Питаю, отже, з якої причини ви по мене посилали?»

³⁰ Корнилій відповів: «Ось уже четвертий день, як я о цій годині, о дев'ятій, молився у своїй хаті, аж ось передо мною став чоловік у сяючій одежі

³¹ і мовив: Корнилію, твоя молитва вислухана і твої милостині згадані перед Богом.

³² Пошли, отже, в Яффу і приклич Симона, що зветься Петром. Він перебуває в хаті Симона гарбаря, край моря.

³³ Я зараз же послав по тебе, і ти добре зробив, що прийшов. І оце тепер ми всі перед Богом стоїмо, щоб слухати все, що Господь тобі наказав.»

³⁴ Тоді Петро почав говорити, мовивши: «Я справді розумію, що Господь не дивиться на особу,

- ³⁵ а в кожному народі, хто його боїться і чинить правду, той йому приємний.
- ³⁶ Він послав своє слово синам Ізраїля, звіщаючи їм мир через Ісуса Христа, що є Господом усіх.
- ³⁷ Ви знаєте, що сталося по всій Юдеї, почавши з Галилеї, після хрищення, що проповідував Йоан:
- ³⁸ про Ісуса з Назарету, якого Бог помазав Святим Духом та силою і який прийшов, добро творячи та зціляючи всіх, що їх диявол поневолив, бо Бог був з ним.
- ³⁹ І ми свідки всього того, що він чинив у краю Юдейським та в Єрусалимі; його вони, повісивши на дереві, убили.
- ⁴⁰ Того Бог на третій день воскресив і дав йому з'явитись,
- ⁴¹ не всьому народові, але вибраним Богом свідкам, нам, що з ним їли й пили після того, як він воскрес із мертвих.
- ⁴² І він нам повелів проповідувати народам і свідчити, що то він призначений Богом суддя живих і мертвих.
- ⁴³ Йому свідчать усі пророки, що кожен, хто вірує в нього, через його ім'я одержує відпущення гріхів.»
- ⁴⁴ Петро ще говорив слова ці, як Святий Дух зійшов на всіх, хто слухав промову.
- ⁴⁵ Всі вірні обрізані, що прибули з Петром, дивувались, що дар Святого Духа вилився і на поган;
- ⁴⁶ бо чули, як ті говорили мовами й величали Бога. Тоді Петро озвався:
- ⁴⁷ «Чи може хтось боронити води, щоб оці не христились, що, як і ми, одержали Святого Духа?»
- ⁴⁸ І повелів, щоб їх христили во ім'я Ісуса Христа. Тоді вони попросили його зостатись у них кілька днів.

РОЗДІЛ: 11

- А**постоли і брати, які були в Юдеї, дізналися, що й погани прийняли слово Боже.
- ² А як Петро прийшов в Єрусалим, обрізані накинулись на нього:
- ³ «Чого, - мовляв, - увійшов єси до необрізаних і їв з ними?»
- ⁴ Отут Петро й почав їм викладати за порядком усю справу:
- ⁵ «Я, - каже, - був у місті Яффі й молився, і бачив у захваті видіння: якась річ спускалася, неначе скатерка велика, прив'язана за чотири кінці, -сходила з неба й наблизилась аж до мене.
- ⁶ Приглянувся я пильно до неї і спостеріг та й побачив чотириногих землі, звірів і плазунів, і птиць небесних.
- ⁷ Почув я і голос, що говорив до мене: Встань, Петре, заколи і їж!
- ⁸ Та я озвався: Ніколи, Господи, ніколи бо ніщо погане або нечисте не входило в мої уста.
- ⁹ І вдруге голос мені відповів з неба: Що Бог очистив, ти не погань. -
- ¹⁰ Це сталося тричі і знову все було взяте на небо.
- ¹¹ І ось у ту саму мить три чоловіки, що були послані до мене з Кесарії, стали перед домом, де ми були.
- ¹² І Дух сказав мені йти з ними без усякого вагання. Пішли зо мною і цих шість братів, і ввійшли ми в дім до того чоловіка.

- 13** А він розповів нам, як бачив ангела в себе вдома, що з'явився йому, і мовив: Пошли в Яффу за Симоном, що зветься Петро.
- 14** Він тобі оповість слова, якими ти спасешся, ти й увесь дім твій. -
- 15** Ледве почав я говорити, як Дух Святий зійшов на них, як і на нас напочатку.
- 16** І я згадав слово Господнє, як він говорив: Йоан христив водою, ви ж будете охрищені Святим Духом.
- 17** Коли, отже, Бог дав такий самий дар їм, як і нам, що увірили в Господа Ісуса Христа, то хто я такий, щоб міг був стати Богові на перешкоді?»
- 18** Почувши це, замовкли і хвалили Бога, кажучи: «Отже й поганам дав Бог покаєння, щоб мали життя.»
- 19** Ті ж, що були розсипалися через гоніння з приводу Стефана, досягли аж до Фінікії, Кіпру та й Антіохії, нікому не проповідуючи слова, крім юдеїв.
- 20** Були ж між ними деякі мужі з Кіпру та з Кирени, які прийшли в Антіохію та промовляли й до греків, благовісткуючи їм Господа Ісуса.
- 21** Рука Господня була з ними, і велике число було тих, що увірували й навернулись до Господа.
- 22** Чутка про це дійшла до вух Церкви, що в Єрусалимі, і вони вислали Варнаву в Антіохію.
- 23** Коли він прийшов і побачив ласку Божу, зрадів і підбадьорив усіх триматися Господа рішучим серцем,
- 24** бо він був чоловік добрий, повний Святого Духа та віри. І пристало багато людей до Господа.
- 25** Тоді (Варнава) вирушив у Тарс розшукати Савла
- 26** і, знайшовши, привів його в Антіохію. Вони збирались цілий рік у церкві й силу людей навчали. В Антіохії вперше учнів називано християнами.
- 27** Прибули ж тими днями в Антіохію пророки з Єрусалиму.
- 28** Один з них, Агав на ім'я, встав і прорік Духом, що на всім світі має бути велика голоднеча, яка й настала за Клавдія.
- 29** Тож учні, кожний з них по спроможності, ухвалили послати братам, що жили в і Юдеї, допомогу;
- 30** що й зробили, пославши її старшим через руки Варнави і Савла.

РОЗДІЛ: 12

Під ту пору цар Ірод підняв руку, щоб гнобити деяких із Церкви.

- 2** Він стяв мечем Якова, Йоанового брата.
- 3** Побачивши, що це подобалося юдеям, він звелів, крім того, ще й Петра схопити; а були дні Опрісноків.
- 4** Схопивши його, він посадив його у в'язницю і передав чотирьом чвіркам вояків, щоб стерегли його, бажаючи вивести його перед народ по Пасці.
- 5** Отож, Петра стерегли у в'язниці, а Церква молилася горливо Богові за нього.
- 6** Коли ж Ірод намірявся вивести його, Петро, закутий двома ланцюгами, спав тієї ночі, між двома вояками, а сторожі при дверях стерегли в'язницю.
- 7** Нараз з'явився ангел Господній, і у в'язниці засяяло світло. Він, вдаривши Петра по боці, збудив його, кажучи: «Вставай чимскорше!» І ланцюги впали з рук у нього.

- ⁸ Далі сказав до нього ангел: «Підпережися і надінь свої сандалі.» (Петро) зробив так. Знову сказав до нього: «Накинь на себе плащ і йди за мною.»
- ⁹ Вийшов Петро й ішов за ним; не знав він, чи це правда, що робив ангел; він думав, що видіння бачить.
- ¹⁰ Минули вони першу варту і другу, і прийшли до залізної брами, що веде в місто; вона сама собою їм відчинилась. Вийшли вони та пройшли одну вулицю, й ангел нараз відступив від нього.
- ¹¹ Тоді Петро, опритомнівши, мовив: «Тепер я справді знаю, що Господь послав ангела свого і вирвав мене з руки Ірода й від усього, чого очікував юдейський народ.»
- ¹² Цілком свідомий, він пішов у дім Марії, Матері Йоана, що звався Марком, де досить багато зібрались і молилися.
- ¹³ Як він постукав у хвіртку брами, вийшла послухати дівчина, на ім'я Рода;
- ¹⁴ і, пізнавши голос Петра, з радощів не відчинила брами, а вбігши, сповістила, що Петро стоїть при брамі.
- ¹⁵ Ті їй сказали: «Ти збожеволіла!» Вона ж таки своє твердила. Тоді вони сказали: «То його ангел.»
- ¹⁶ А Петро далі стукав. І відчинили і, побачивши його, нестямилися.
- ¹⁷ Махнувши їм рукою, щоб мовчали, він докладно оповів їм, як Господь вивів його з в'язниці, і мовив: «Оповістіть це Яковові і братам.» І, вийшовши, пішов у друге місце.
- ¹⁸ Коли ж настав день, поміж вояками настала чимала тривога: що воно могло з Петром статись?
- ¹⁹ Ірод послав, щоб його розшукати; та, не знайшовши, вчинив сторожам допит і повелів їх на смерть скарати. Потім він пішов з Юдеї в Кесарію і перебував там.
- ²⁰ Ірод був сильно лютий на тирян та сидонян. Ці, змовившись разом, прибули до нього та, притягнувши на свій бік Власта, царського постельника, просили миру, бо край їхній живився із царського.
- ²¹ І от призначеного дня Ірод, надягнувши царські шати і сівши на трибуні, держав до них промову.
- ²² Народ же викрикував: «Це голос Бога, не людини.»
- ²³ В ту ж саму мить ангел Господній вдарив його за те, що він не віддав Богові слави. Черви пожерли його, і він помер.
- ²⁴ А слово Боже росло і множилося.
- ²⁵ Варнава ж та Савло, виконавши службу й узявши з собою Йоана, прозваного Марком, повернулися з Єрусалиму.

РОЗДІЛ: 13

Були ж в Антіохії, у Церкві, що там була, пророки й учителі як ось: Варнава, Симон, прозваний Ніґер, Лукій Киренейський, Манаен, вихований з Іродом тетрархом, і Савло.

- ² Якось одного разу, коли вони служили Господеві й постили, Дух Святий промовив: «Відлучіть мені Варнаву і Савла на діло, до якого я їх покликав.»
- ³ Тоді вони, попостивши й помолившись, поклали на них руки і відпустили.
- ⁴ Ті ж, вислані Святим Духом, прибули в Селевкію, а звідти відпливли до Кіпру.
- ⁵ Прибувши в Саламіні, почали звіщати слово Боже в юдейських синагогах. Помічником же був при них Йоан.

- ⁶ Пройшовши увесь острів аж до Пафосу, знайшли одного чоловіка, ворожбита, ложного юдейського пророка, на ім'я Вар-Ісус,
- ⁷ який був з проконсулом Сергієм Павлом, розумною людиною. Цей, покликавши Варнаву і Савла, хотів почути слово Боже.
- ⁸ Але Елімас, ворожбит - так бо перекладається його ім'я - виступив проти них, і намагався проконсула від віри відвернути.
- ⁹ Тоді Савло, він же й Павло, повний Святого Духа, глянув на нього пильно
- ¹⁰ і мовив: «О повний всякого підступу і всякого лукавства, сину диявола, вороже всякої правди! Чи ж не перестанеш перекручувати прості дороги Господні?
- ¹¹ Оце тепер на тобі рука Господня: ти станеш сліпим і дочасу не бачитимеш сонця.» І зараз же впала на нього темрява й морок, і він, обертаючися на всі боки, шукав, хто б його повів за руку.
- ¹² Тоді проконсул, бачивши, що сталося, увірував, вельми здивований наукою Господньою.
- ¹³ А з Пафосу ті, що були з Павлом, пустилися на море й прибули в Пергу Памфілійську, але Йоан, відлучившись від них, повернувся в Єрусалим.
- ¹⁴ Вони ж, пройшовши поза Пергію, прийшли в Антіохію Пісідійську і дня суботнього ввійшли до синагоги й посідали.
- ¹⁵ А по прочитанні закону та пророків наставники синагоги послали їм сказати: «Мужі брати, як маєте якесь слово віти для народу, скажіте.»
- ¹⁶ Встав тоді Павло і, давши знак рукою, мовив: «Мужі ізраїльські й ви, що боїтеся Бога, слухайте!
- ¹⁷ Бог цього народу, Ізраїля, вибрав наших батьків і підняв угору цей народ, під час його побуту в Єгипетській землі, і потужною рукою вивів їх із неї.
- ¹⁸ І сорок років годував у пустині;
- ¹⁹ вигубивши ж сім народів у землі Ханаанській, дав їм у спадщину їхню землю,
- ²⁰ майже по чотириста п'ятдесятьох роках. А після цього дав їм суддів аж до пророка Самуїла.
- ²¹ Потім вони домагалися царя, і Бог дав їм Саула, сина Кіша, мужа з покоління Веніямина: сорок років.
- ²² Та (Бог), відкинувши його, настановив їм царем Давида, якому так засвідчив: Я знайшов Давида, сина Єссея, чоловіка мені до серця, що виконає всю мою волю.
- ²³ З його потомства, згідно з обітницею, Бог воздвиг Ізраїлеві Спасителя Ісуса,
- ²⁴ під час коли Йоан перед його приходом проповідував усьому ізраїльському народові хрищення покаяння.
- ²⁵ Сповнивши шлях свій, Йоан мовив: Я не той, за кого ви мене вважаєте, та он іде за мною, якому я не гідний взуття розв'язати.
- ²⁶ Мужі брати, сини роду Авраама, і ті між вами, що бояться Бога! Вам послане оте слово спасіння.
- ²⁷ Та мешканці Єрусалиму і князі їхні не визнали його, а засудивши його, сповнили слова пророків, які читаються щосуботи.
- ²⁸ І хоча й не знайшли ніякої смертельної вини на ньому, вимагали у Пилата вбити його.
- ²⁹ А коли виконали все, що було про нього написане, знявши його з хреста, поклали до гробу.
- ³⁰ Та Бог воскресив його з мертвих,

- 31** і він багато днів являвся тим, що прийшли з ним з Галилеї в Єрусалим, які й тепер свідками його перед народом.
- 32** І ми звіщаємо вам ту обітницю, що була зроблена батькам нашим.
- 33** Бог її здійснив нам, їхнім дітям, воскресивши Ісуса, як написано у другому псалмі: Ти - мій син; я сьогодні зродив тебе. -
- 34** А що він воскресив його з мертвих, так що він більш не повернеться у зітління, то (Бог) так промовив: Я дам вам святощі Давида, речі певні. -
- 35** Ось чому то в іншому місці він каже: Ти не даси твоєму Святому побачити зітління.
-
- 36** Давид же, служивши свого часу волі Божій, помер і був прилучений до своїх предків, і зітління бачив.
- 37** Той же, що його Бог воскресив, не бачив зітління.
- 38** Нехай, отже, вам, мужі брати, буде відомо, що ним звіщається вам прощення гріхів, і від усього, в чому ви не могли виправдатися законом Мойсея,
- 39** ним кожний віруючий виправдується.
- 40** Уважайте ж, щоб з вами не сталося те, що сказано в пророків:
- 41** Глядіть, презирливі, дивуйтеся і шезніть, бо діло я зроблю за ваших днів, якому не повірите, коли хтось розповість вам.»
- 42** Якже вони виходили, їх запросили, щоб вони й наступної суботи говорили їм про те саме.
- 43** А коли збори розійшлися, чимало юдеїв і побожних прозелітів пішли слідом за Павлом та за Варнавою, які в розмові з ними їх умовляли, щоб перебували в благодаті Божій.
- 44** Наступної суботи зібралося майже все місто слухати слово Боже.
- 45** Побачивши той натовп, юдеї сповнилися заздрощів і перечили словам Павла, і хулили.
- 46** Тоді Павло й Варнава, набравшись сміливості, сказали: «Для вас треба було наперед промовляти слово Боже; та коли ви його відкидаєте від себе й вважаєте себе негідними вічного життя, ось ми звернемося до поган.
- 47** Так бо звелів Господь нам: Я тебе поставив світлом поганам, щоб ти був спасінням аж до кінців землі.»
- 48** Чуючи це погани, зраділи і прославляли слово Господнє, та й увірували усі ті, що були призначені до вічного життя.
- 49** І ширилося слово Господнє по всій країні.
- 50** Але юдеї підбурили побожних і визначних жінок і перших у місті, і ці вчинили гоніння на Павла і на Варнаву та й прогнали їх із землі своєї.
- 51** Вони ж, обтрясши на них порошок з ніг у себе, пішли в Іконію;
- 52** учні ж сповнювалися радіщами і Святим Духом.

РОЗДІЛ: 14

В Іконії вони ввійшли, як звичайно, в юдейську синагогу й промовляли так, що увірувала велика сила юдеїв і греків.

2 Юдеї ж, які залишилися невірними, підбурили й роз'ятрили настрій поган проти братів.

- ³ Та все ж таки Павло й Варнава перебули досить часу, одважно промовляючи у Господі, який свідчив слову своєї благодаті й зізволяв, що знаки й чудеса творились їх руками.
- ⁴ І розділився народ у місті: одні пристали до юдеїв, другі ж тримались апостолів.
- ⁵ Коли ж погани і юдеї разом з їхньою старшиною кинулися, щоб їм заподіяти зневагу та їх каменувати,
- ⁶ вони, збагнувши це, втекли в міста Лікаонські, Лістру та Дербу й околицю,
- ⁷ і там звіщали Євангелію.
- ⁸ У Лістрі сидів один чоловік, недужий на ноги, кульгавий від утроби матері своєї, який не ходив ніколи.
- ⁹ Він слухав, як Павло говорив; глянувши на нього пильно і, побачивши, що він мав віру, щоб спастися,
- ¹⁰ сказав голосом великим: «Устань на твої ноги просто!» Той скочив і почав ходити.
- ¹¹ Як же народ побачив, що Павло зробив, підняв свій голос, гукаючи по-лікаонському: «Боги в людській подобі зійшли до нас.»
- ¹² І назвали Варнаву Зевсом, а Павла Гермесом, бо цей мав провід у слові.
- ¹³ І от жрець Зевса, що перед містом, привів до брами биків з вінками й хотів разом з народом принести жертву.
- ¹⁴ Довідавшись про це апостоли, Варнава та Павло, роздерли на собі одєжу й кинулись між народ, кричачи:
- ¹⁵ «Люди добрі, що це ви робите? Таж і ми такі самі, як ви, люди, що проповідуємо вам, щоб ви від цих марнот на вернулись до живого Бога, який створив небо й землю, і море, й усе, що є в них,
- ¹⁶ який за минулих поколінь дозволяв усім народам ходити своїми шляхами,
- ¹⁷ хоч і не лишив себе без усякого свідоцтва, добро творячи, даючи вам з неба дощ та врожайні пори, сповняючи харчами й радощами серця ваші!»
- ¹⁸ Таке кажучи, ледве народ спинили, щоб не приносили їм жертви.
- ¹⁹ Аж тут з Антіохії та Іконії надійшли юдеї, які, привабивши на свій бік чернь, каменували Павла й виволікли геть за місто, думавши, що він умер,
- ²⁰ Та коли учні його обступили, він устав і повернувся у місто. Наступного дня вийшов з Варнавою в Дербу.
- ²¹ А як звістили Євангелію в тім місті й придбали чимало учнів, повернулись назад у Лістру, Іконію й Антіохію,
- ²² підсилюючи серця учнів і заохочуючи твердо триматись віри, бо через багато страждань нам треба ввійти в царство Боже.
- ²³ Вони настановили їм по церквах старших, а після молитви і посту, передали їх Господові, в якого ті увірували.
- ²⁴ І перейшовши Пісидію, прибули в Памфілію.
- ²⁵ Звістивши слово в Пергії, спустились в Атталію,
- ²⁶ а звідтіля відпливли в Антіохію, звідкіль були віддані ласці Божій на діло, яке довершили.
- ²⁷ Прибувши ж і зібравши Церкву, розповідали все, що Бог учинив з ними та як він відчинив поганам двері віри.
- ²⁸ І перебули з учнями чимало часу.

РОЗДІЛ: 15

Тим часом деякі, що прийшли з Юдеї, навчали братів: «Коли ви не обріжетеся за звичаєм Мойсея, не зможете спастися.»

² По чималій суперечці та змаганні Павла і Варнави з ними, вирішено, щоб Павло і Варнава, і деякі інші з них, пішли в цій справі в Єрусалим до апостолів і старших.

³ Тож вони, виряджені Церквою, проходили через Фінікію і Самарію, розповідаючи про навернення поган, і чинили всім братам велику радість.

⁴ Прибувши ж у Єрусалим, вони були прийняті Церквою, апостолами та старшими й оповіли, що Бог зробив через них.

⁵ Та деякі з секти фарисеїв, що були увірували, встали, кажучи, що треба їх обрізати та наказати, щоб берегли закон Мойсея.

⁶ От і зібралися апостоли та старші, щоб розглянути цю справу.

⁷ По довгій суперечці встав Петро і до них промовив: «Мужі брати! Ви знаєте, що вже віддавна Бог вибрав був мене між вами, щоб погани з уст моїх чули слово Євангелії й увірували.

⁸ І серцевідець Бог засвідчив їм, давши їм Святого Духа, як і нам,

⁹ і не вчинив ніякої різниці між нами та між ними, очистивши вірою серця їхні.

¹⁰ Чого ж ото тепер спокушаєте Бога, бажаючи накинати учням на шию ярмо, якого ні батьки наші, ані ми не здоліли нести?

¹¹ А втім, ми благодаттю Господа Ісуса віруємо, що спасемося так само, як ті.»

¹² Затихла вся громада й почала слухати Варнаву та Павла, як вони розповідали про ті знаки та чуда, що їх Бог учинив був через них між поганами.

¹³ А як вони замовкли, озвався Яків і мовив: «Мужі брати, вислухайте мене!

¹⁴ Симон розповів, як Бог спершу навідався до поган, щоб узяти з-поміж них народ для імени його.

¹⁵ З тим згоджуються і слова пророків, як написано:

¹⁶ А після цього я повернуся і відбудую намет Давида занепалий; я його руїну відбудую і знов його поставлю,

¹⁷ щоб решта людей Господа шукала, і всі народи, на яких призване ім'я моє, - каже Господь, що чинить це,

¹⁸ йому відоме споконвіку.

¹⁹ Тому я думаю, що не треба турбувати тих із поган, що навертаються до Бога,

²⁰ але їм приписати, щоб стримувалися від нечистот ідольських, від розпусти, від задушеного та від крові.

²¹ Мойсей бо з давен-давна має по містах своїх проповідників, що його читають у синагогах щосуботи.»

²² Тоді апостоли і старші разом з усією Церквою схвалили вибрати кількох з-між себе і послати в Антіохію з Павлом та Варнавою: Юду, званого Варсавою, і Силу, мужів-проводирів поміж братами.

²³ Вони написали і доручили через них ось що: «Апостоли і старші, брати ваші, братам з поган в Антіохії, Сирії та Кілікії, привіт!

²⁴ Через те, що ми чули, як деякі з нас, вийшовши без нашого доручення, потурбували вас словами та схвилювали ваші душі,

²⁵ то ми й постановили однодушно вибрати мужів і їх до вас послати разом з любим нам Варнавою та Павлом,

- ²⁶ людьми, що душі свої віддали за ім'я Господа нашого Ісуса Христа.
- ²⁷ Отож, ми вислали вам Юду й Силу, і вони усно викладуть те саме.
- ²⁸ Подобалось бо Святому Духові й нам ніякого більше не складати на вас тягару, крім цього необхідного:
- ²⁹ стримуватися від ідоложертвенного м'яса, крові, душенини та розпусти. Ви добре зробите, коли будете берегтися цього. Будьте здорові.»
- ³⁰ Висланці ж прийшли в Антіохію і, скликавши громаду, доручили листа,
- ³¹ а вони, прочитавши його, зраділи тією втіхою.
- ³² Юда та Сила, які й самі були пророки, втішили і скріпили братів частим словом.
- ³³ По деякім часі брати відпустили їх у мирі до тих, що їх вислали.
- ³⁴ Сила задумав зостатися там.
- ³⁵ Павло ж з Варнавою лишилися в Антіохії, де вони з багатьма іншими навчали та звіщали слово Господнє.
- ³⁶ По кількох днях Павло промовив до Варнави: «Повернімось і відвідаймо братів у кожному місті в яких ми були звіщали Господнє слово, щоб довідатися, як маються.»
- ³⁷ А Варнава хотів узяти з собою і Йоана, прозваного Марком.
- ³⁸ Та Павло вважав ліпше не брати з собою того, хто відлучився від них у Памфілії і не пішов був з ними на роботу.
- ³⁹ І виникла гостра суперечка, так, що вони розстались. Варнава взяв із собою Марка й відплив до Кіпру.
- ⁴⁰ А Павло, вибравши Силу, рушив у дорогу, переданий братами Господній благодаті.
- ⁴¹ І проходив він через Сирію та Кілікію, зміцнюючи Церкви.

РОЗДІЛ: 16

- І** він прибув у Дербу і Лістру. А був там один учень, Тимотей на ім'я, син однієї жінки, віруючої юдейки, а батька грека.
- ² Він мав добру славу між братами Лістри й Іконії.
- ³ Павло хотів узяти його з собою і, взявши, обрізав із-за юдеїв, що були в тих місцях; усі бо знали, що його батько був грек.
- ⁴ Якже проходили через міста, передавали їм, щоб берегти ті постанови, що їх були схвалили апостоли і старші в Єрусалимі.
- ⁵ Отак Церкви утверджувались у вірі й росли числом щоденно.
- ⁶ Вони пройшли через Фригію і Галатський край, а Дух Святий заборонив їм звіщати слово в Азії.
- ⁷ Дійшовши до Місії, вони пробували пройти у Вітинію, та Дух Ісуса їм того не дозволив,
- ⁸ і, пройшовши Місію, прибули до Троади.
- ⁹ Аж тут з'явилось Павлові вночі видіння: один македонець стоїть і, благаючи його, каже: «Перејди в Македонію і допоможи нам.»
- ¹⁰ Як тільки він побачив це видіння, ми зараз же старались вийти в Македонію, зрозумівши, що Бог нас покликав звіщати їм Євангелію.
- ¹¹ Відпливши з Троади, ми подались просто на Самотракію, а другого дня на Неаполь,
- ¹² звідти ж направилися на Филиппи, столичне місто частини Македонії -(римської)

колонії. Ми перебули днів кілька у тім місті.

13 Суботнього ж дня вийшли поза браму над річку, де звичайно відбувалася молитва, та й посідавши, розмовляли з жінками, що там були зійшлися.

14 А слухала нас одна жінка, на ім'я Лідія, купчиха кармазином з міста Тіятир, що почитала Бога. Господь відкрив їй серце так, що вона вважала на слова Павлові.

15 Коли ж охристилася вона і її дім, запросила нас, кажучи: «Як ви мене визнали за вірну Господові, ввійдіть і перебувайте у моїм домі.» І примусила нас.

16 Іншим разом, як ми йшли на молитву, зустріла нас одна служниця, що мала духа віщуна, і віщуванням справляла панам своїм великий заробіток.

17 Ідучи слідом за Павлом і за нами, вона кричала: «Ці люди - слуги Всевишнього Бога, які звіщають вам путь спасіння!»

18 Чимало днів вона таке робила. Набридло це Павлові й, повернувшись, він сказав до духа: «Велю тобі ім'ям Ісуса Христа вийти з неї!» І в ту ж мить він вийшов.

19 Побачивши її пани, що їхня надія на заробіток пропала, схопили Павла й Силу і потягли на майдан до влади.

20 Привівши ж їх до воєвод, сказали: «Ці люди колотять наше місто; це юдеї.

21 Вони навчають звичаїв, яких нам, римлянам, не дозволено ані приймати, ані виконувати.»

22 І натовп кинувся на них спільно, а воєводи, здерши з них одержу, звеліли їх сікти різками;

23 завдавши їм чимало ран, кинули у в'язницю, наказавши тюремникові пильно стерегти їх.

24 Він же, прийнявши такий наказ, вкинув їх у в'язницю до самої середини й забив їх ноги у колоди.

25 Павло та Сила опівночі молилися і співали Богу, а в'язні слухали їх.

26 Раптом зчинився землетрус великий, так що підвалини в'язниці затряслися: зненацька відчинилися всі двері, і кайдани на всіх розв'язалися.

27 Якже прокинувся тюремник і побачив відчинені темничні двері, витяг меч і хотів себе вбити, гадаючи що в'язні повтікали.

28 Аж тут Павло скрикнув голосом великим, кажучи: «Не завдавай собі ніякого лиха, всі бо ми тут!»

29 І, попросивши світла, тюремник ускочив до в'язниці й, тремтячи, кинувсь у ноги Павлові та Силі;

30 а вивівши їх звідти, мовив: «Панове, що мені слід робити, щоб спастися?»

31 Ті відповіли: «Віруй у Господа Ісуса, і спасешся ти і твій дім.»

32 І вони йому звіщали слово Господнє і всім, що були в його домі.

33 А він, узявши їх тієї години вночі, обмив їхні рани й охристився з усіма своїми.

34 Як же запровадив їх до себе в господу, то накрив стіл і веселився з усім домом, який увірував в Бога.

35 Коли настав день, воєводи послали лікторів, кажучи: «Відпусти тих людей.»

36 Тюремник доніс ті слова Павлові: «Прислали воєводи, щоб вас відпустити; виходьте ж тепер і йдіть собі в мирі.»

37 Але Павло промовив до них: «Нас, римлян, без судової розправи прилюдно вибили різками і кинули в тюрму, а тепер потай нас виганяють? Ні бо! Нехай самі прийдуть і виведуть нас!»

38 Ліктори донесли ці слова воєводам. А ті, почувши, що вони римляни, злякались

- ³⁹ і, прийшовши, попросили в них вибачення; а як вивели, попросили вийти з міста.
- ⁴⁰ Вони, вийшовши з в'язниці, зайшли до Лідії і, побачившись з братами та втішивши їх, вийшли.

РОЗДІЛ: 17

Перейшовши через Амфіполь та Аполлонію, прийшли в Солунь, де була юдейська синагога.

² За своїм звичаєм, Павло увійшов до них і змагався з ними три суботи про Писання, ³ вияснюючи і доводячи, що Христові треба було страждати й воскреснути з мертвих та що цей власне є Христос, - той Ісус, якого я вам звіщаю.

⁴ І деякі з них дали себе переконати і пристали до Павла та Сили, - а й велике число богобоязливих греків і жінок знатних чимало.

⁵ Але заздрісні юдеї назбирали з майдану якихось негідників, збили до купи натовп і заходилися підбурювати місто. Ставши перед домівкою Ясона, шукали їх, щоб вивести до народу.

⁶ А не знайшовши їх, поволокли Ясона й деяких братів до наставників міста, гукаючи: «Ось вони - ті, що підбурили увесь світ і прийшли аж сюди.

⁷ Ясон прийняв їх до себе. Усі вони йдуть проти кесаревих наказів, говорячи, що є інший цар - Ісус.»

⁸ Так збунтували народ та начальників, які це слухали.

⁹ Взявши ж від Ясона й інших запоруку, вони їх відпустили.

¹⁰ Брати негайно вислали вночі Павла та Силу у Верію, а ці, прибувши туди, пішли в синагогу юдеїв.

¹¹ Ці були благородніші від солунян: вони прийняли слово з повним запалом, щодня досліджували Писання, чи так воно є.

¹² Багато ж із них увірували, - і жінок поважних грецьких та й чоловіків чимало.

¹³ Якже довідались юдеї із Солуня, що Павло звіщає слово Боже й у Верії, прийшли й туди підбурювати і бунтувати народ.

¹⁴ Тоді брати негайно відпустили Павла, щоб ішов аж до моря, а Сила й Тимотей zostались там.

¹⁵ Ті ж, що проводжали Павла, провели його аж до Атен і повернулись, одержавши наказ для Сили й Тимотея, щоб прийти до нього якнайшвидше.

¹⁶ Коли Павло чекав їх в Атенах, дивлячись на місто, повне ідолів, дух його кипів у ньому.

¹⁷ Він, отже, розмовляв з юдеями й побожними у синагозі та кожного дня на ринку з кимбудь.

¹⁸ Дехто навіть із філософів епікурейців та стоїків з ним дискутували. А деякі казали: «Що він, отой торохтій, хоче сказати?» Інші ж: «Та щось так виглядає, немов би він був проповідник чужих богів.» А це тому, що проповідував Ісуса й воскресіння.

¹⁹ Взяли вони його з собою і повели в Ареопаг, кажучи: «Чи можемо ми знати, що то за нова наука, якої ти навчаєш?

²⁰ Бо дивні речі ти нам оповідаєш. Тому й хочемо знати, що б воно могло бути.»

²¹ Атеняни бо всі, а й захожі чужинці, що жили між ними, на те тільки витрачали час, щоб або щось говорити, або слухати новин.

²² Тоді Павло підвівся серед Ареопагу і промовив: «Мужі-атеняни, зо всього бачу, що

ви вельми побожні.

²³ Переходячи через ваше місто і приглядаючися до ваших святощів, я знайшов жертовник, на якому було написано: Невідомому богові. Те, отже, чому ви, не відаючи його, поклоняєтеся, те я вам звіщаю.

²⁴ Бог, що створив світ і все, що в ньому, він, будши Владикою неба і землі, не живе у рукотворних храмах,

²⁵ ані не приймає служби з рук людських, немов би він потребував чогось, даючи сам усім життя, дихання і все.

²⁶ Він створив з одного ввесь рід людський, щоб він жив по всій земній поверхні, призначивши встановлені часи і границі їхнього оселення,

²⁷ щоб вони шукали Бога, чи, може, навпомацьки не знайдуть його, - хоч він від кожного з нас недалеко.

²⁸ У ньому бо живемо, рухаємося й існуємо, як деякі з ваших поетів сказали: Бо й ми з його роду.

²⁹ Будши, отже, з Божого роду, ми не повинні думати, що божество подібне до золота чи срібла, чи каміння, твору мистецтва і людської вигадки.

³⁰ Та, не зважаючи на ті часи незнання, Бог тепер усюди звіщає людям, щоб усі каялися,

³¹ бо він настановив день, коли він буде судити світ по справедливості, через чоловіка, якого він призначив і всім дав поруку, воскресивши його з мертвих.»

³² (Почувши про воскресіння мертвих), деякі почали реготатись, а деякі казали: «Про це послухаємо тебе іншим разом.»

³³ Тож Павло вийшов з-посеред них.

³⁴ Та деякі мужі пристали до нього й увірували, серед яких і Діонісій Ареопагіт та одна жінка, на ім'я Дамаріса, й інші з ними.

РОЗДІЛ: 18

Після цього Павло вийшов з Атен і прибув до Корінту.

² Він тут знайшов одного юдея, на ім'я Акила, родом з Понту, що прибув недавно з Італії, і Прискиллу, його жінку, - бо Клавдій був звелів усім юдеям вийти з Риму; - і він пристав до них.

³ А що він був того самого ремесла, то перебував у них і працював, бо ремесло їхнє було - намети виробляти.

⁴ Щосуботи ж вів бесіди в синагозі й переконував юдеїв та греків.

⁵ Якже прибули з Македонії Сила та Тимотей, Павло запевняв їх за слово, засвідчуючи юдеям, що Ісус є Христос.

⁶ А що вони противилися і хулили, він обтрусив свою одежу й до них мовив: «Кров ваша хай впаде на голову вашу! Я - чистий; віднині піду між поган.»

⁷ І, вийшовши звідтіля, пішов у господа до одного на ім'я Тит Юст, який був богобійний, а його дім був сумежний синагозі.

⁸ Крисп, голова синагоги, увірував у Господа з усім своїм домом, та й багато корінтян, чувши (слово), увірували і христились.

⁹ Уночі ж Господь сказав до Павла у видінні: «Не бійся, говори лиш, не мовчи,

¹⁰ бо я з тобою, і ніхто не нападе на тебе, щоб тобі завдати лиха, бо я маю багато людей у цьому місті.»

- ¹¹ І він перебув рік і шість місяців, навчаючи їх слова Божого.
- ¹² Коли Галліон був проконсулом Ахаї, юдеї однодушно піднялись проти Павла й привели його на суд,
- ¹³ кажучи: «Цей проти закону намовляє людей шанувати Бога.»
- ¹⁴ І як Павло хотів відкрити уста, Галліон сказав до юдеїв: «Якби йшлося про якусь кривду чи якийсь злочин, я б вислухав вас, юдеї, як воно й слушно.
- ¹⁵ Коли ж ведуться суперечки про слова й імена та про закон ваш, - самі глядіть. Не хочу бути я суддею у цих справах.»
- ¹⁶ І прогнав їх із суду.
- ¹⁷ Тоді всі греки схопили Состена, голову синагоги, і заходились його бити перед судом. А Галліонові було про те цілком байдуже.
- ¹⁸ Павло ж, перебувши там ще доволі днів, попрощався з братами і відплив у Сирію, а з ним Прискилла й Акила. Він остриг собі голову в Кенхреях, бо мав обіт.
- ¹⁹ Прибули вони в Ефес, і він залишив їх там, а сам, увійшовши в синагогу, диспутував з юдеями.
- ²⁰ І коли ці просили зостатись у них довше, він не згодився,
- ²¹ але, попрощався з ними, мовивши: «Я знову до вас повернуся, як на те воля Божа», - і відплив з Ефесу.
- ²² Зійшовши в Кесарію, він пішов, щоб привітати Церкву, та й пішов у Антіохію.
- ²³ І перебувши там деякий час, він рушив далі і пройшов за порядком Галатський край та Фригію, утверджуючи всіх учнів.
- ²⁴ Один юдей, на ім'я Аполлос, олександрієць родом, людина красномовна й сильна в Писанні, прибув до Ефесу.
- ²⁵ Він був наставлений на шлях Господній і, палаючи духом, бесідував і навчав точно про Ісуса, дарма, що знав тільки хрищення Йоана.
- ²⁶ Отож, він сміливо почав говорити в синагозі. А почувши його Прискилла й Акила, взяли його до себе й точніше виклали йому путь Божу.
- ²⁷ Коли ж він хотів піти в Ахаю, брати заохотили його до того й написали учням, щоб його прийняли. І він, прибувши, багато допомагав тим, що увірували, завдяки ласці,
- ²⁸ бо сильно поконував юдеїв, доводячи з Письма прилюдно, що Ісус - Христос.

РОЗДІЛ: 19

Як Аполлос був у Коринті, Павло, пройшовши через горішні околиці, прибув у Ефес і, знайшовши там деяких учнів,

- ² спитав їх: «Чи отримали ви Святого Духа, коли увірували?» Ті йому відповіли: «Та ми й не чули, чи є Святий Дух.»
- ³ І він спитав: «Яким хрищенням ви христились?» Ці відповіли: «Хрищенням Йоана.»
- ⁴ Тоді Павло промовив: «Йоан христив хрищенням покаєння, кажучи людям, щоб вірували в того, що по ньому прийде, тобто в Ісуса.»
- ⁵ Почувши це, вони христились в ім'я Господа Ісуса.
- ⁶ Як Павло поклав на них руки, зійшов на них Дух Святий, і вони почали говорити мовами й пророкувати.
- ⁷ А було їх усього яких дванадцять чоловік.
- ⁸ Увійшовши у синагогу, три місяці там промовляв відважно, бесідуючи і переконуючи

про Царство Боже.

⁹ Як же деякі запекло не хотіли вірувати і злословили перед народом путь (Господню), він їх покинув і, відокремивши учнів, щодня провадив з ними бесіди в школі Тирана.

¹⁰ І так воно тяглося два роки, так що всі ті, що жили в Азії, юдеї і погани, чули слово Господнє.

¹¹ Та й чуда неабиякі творив Бог руками Павла:

¹² досить було прикласти до недужих хустинку чи хвартух, які були диткнулись його тіла, і недуги їх покидали, і виходили злі духи.

¹³ Деякі з юдейських мандрівних заклиначів пробували й собі призивати ім'я Господа Ісуса на тих, що мали злих духів, кажучи: «Заклинаю вас Ісусом, якого Павло проповідує.»

¹⁴ То були сім синів якогось Скеви, юдейського первосвященика, які таке робили.

¹⁵ Злий дух озвався до них, кажучи: «Ісуса я знаю і Павла знаю; ви ж, хто такі?»

¹⁶ І наскочив на них той чоловік, в якому був злий дух, і перемігши їх - одних і других, - подужав так їх, що вони голі і поранені втекли з того дому.

¹⁷ Довідались про це всі юдеї і погани, що мешкали в Ефесі, і страх напав на них усіх, і славилось ім'я Господа Ісуса.

¹⁸ Багато з тих, що увірували, приходили і признавались та об'являли свої вчинки.

¹⁹ Чимало з тих, що чарували, позносивши докупі книги, палили їх перед усіма. І злічено ціну їх на п'ятдесят тисяч срібняків.

²⁰ Отак, завдяки Господній силі, слово зростало і зміцнялось.

²¹ А коли це здійснилося, Павло постановив у своїм дусі перейти через Македонію і Ахаю та й удатися до Єрусалиму, кажучи: «Коли там буду, треба мені (потім) і Рим побачити.»

²² І він послав у Македонію двох із своїх помічників, Тимотея й Ераста, сам же затримався деякий час в Азії.

²³ А під ту пору зчинився чималий розрух з приводу путі (Господньої).

²⁴ Один бо, на ім'я Димитрій, золотар, робив срібні храмики Артеміді: тим давав ремісникам чималий заробіток.

²⁵ Зібрав він їх і (інших) робітників, які робили подібне, і до них промовив: «Мужі, ви знаєте, що від цієї праці залежить добробут наш,

²⁶ і бачите та й чуєте, що не лиш в Ефесі, але сливе в усій Азії оцей Павло переконав і звів багато люду, кажучи, що це не боги, яких зроблено руками.

²⁷ І це загрожує не лише привести наше ремесло до занепаду, але й допровадити до того, що храм великої богині Артеміді вважатимуть ні за що; та й скінчиться тим, що та, яку вся Азія і увесь світ шанує, буде позбавлена своєї величі.»

²⁸ Почувши це, вони сповнились гнівом і закричали: «Велика ефеська Артеміда!»

²⁹ І місто наповнилося заколоту. А вони кинулися, як один, гурмою до театру, схопивши Ґая та Аристарха, македонян, що були з Павлом.

³⁰ Якже Павло хотів продертися в юрбу, учні не пустили його.

³¹ Ба й дехто з азійських начальників, що були йому приятелями, послали до нього і просили, щоб не удавався до театру.

³² Тож одні одне кричали, другі друге. Збори були бурхливі, але більшість не знали, чого зібралися.

³³ Деякі з юрби намовили Олександра, якого юдеї наперед висували, й Олександр

дав знак рукою, що хотів виправдатись перед народом.

34 Та коли довідалися, що він юдей, всі в один голос гукали яких дві години: «Велика ефеська Артеміда!»

35 Нарешті писар міста втихомирив натовп і промовив: «Мужі ефеські! Чи є на світі чоловік, який не знав би, що місто Ефес - охоронець великої Артеміди та її образу, який упав з неба?

36 Отже тому, що того не можна заперечити, вам треба вгамуватись і нічого необачного не чинити.

37 Ви бо привели цих людей, які ні святокрадці, ні богохульники супроти нашої богині.

38 Коли ж Димитрій та ті, що з ним, ремісники, мають на когось скаргу, то на те є суди, є проконсули; хай позивають одні одних.

39 А як ви домагаєтесь чогось більше, то це вирішиться на законних зборах.

40 Інакше бо грозить нам небезпека, що нас обвинуватять у бунті за те, що сталося сьогодні, - коли збагнути, що нема ніякої причини, яка б дала нам змогу виправдати оце збіговисько.» Сказавши це, розпустив громаду.

РОЗДІЛ: 20

А як утихомирився заколот Павло скликав до себе учнів, утішив їх і, попрощавшись з ними, вибрався в дорогу до Македонії.

2 Пройшовши через ті країни й підбадьоривши там вірних багатьма словами, він прибув у Грецію,

3 де перебув три місяці. Юдеї вчинили проти нього змову, саме як він збирався відплисти в Сирію, і він вирішив повернутись через Македонію.

4 Разом з ним пішов Сопатр, син Пірра, з Верії, Аристарх та Секунд із Солуня, Гай з Дерби та Тимотей, а й азіяти Тихик та Трофим.

5 Ці вирушили перед нами й чекали в Троаді;

6 ми ж відплили від Филиппів після днів Опрісноків і за п'ять день прибули до них у Тріаду, де ми сім день перебули.

7 А першого дня тижня, як ми зібралися, щоб хліб ламати, Павло, що мав вибратися в дорогу наступного дня, розмовляв з ними і затягнув бесіду до півночі.

8 Було ж у горниці, де ми зібралися, світичів досить.

9 Один юнак, Євтих на ім'я, сів на вікні, і коли Павло говорив задовго, його огорнув глибокий сон, і він зо сну схилився додолу, упав наниз із третього поверху, і його підняли мертвим.

10 Павло зійшов додолу, припав до нього, обнявши, і мовив: «Не тривожтесь, бо його душа в ньому.»

11 Потім зійшов на гору, ламав хліб і їв. Довго вів він бесіду, аж до світанку, і лиш тоді пустився у дорогу.

12 А хлопця привели живого і втішились безмірно.

13 А ми наперед пішли до корабля, і поплили в Ассос, звідки ми мали взяти Павла; бо так він був наказав, бажаючи сам простувати сухоходом.

14 Коли ж він зійшовся з нами в Ассосі, ми взяли його й прибули в Мітилену.

15 На другий день ми відпливли звідти і, попливши проти Хіосу, причалили до Самосу, а далі, наступного дня прибули в Мілет.

16 Бо Павло вирішив плисти попри Ефес, щоб не баритися в Азії; поспішав бо, щоб,

по змозі, на день П'ятидесятниці бути в Єрусалимі.

17 З Мілету він послав у Ефес і прикликав пресвітерів Церкви.

18 Коли ж вони прийшли до нього, він до них промовив: «Ви знаєте, як з першого дня, коли я вступив у Азію, увесь час поводився я з вами,

19 служивши Господеві в повній покорі, в сльозах та у напастях, що їх я зазнав від підступів юдейських;

20 як я не ухилявся ні від чого, що могло бути вам корисним, щоби вам звіщати та навчати прилюдно і по домах,

21 засвідчуючи юдеям та грекам, щоб повернулися до Бога й увірували в Господа нашого Ісуса.

22 І ось тепер, зв'язаний Духом, я йду в Єрусалим, не відаючи, що там мене спіткає,

23 - тільки, що Дух Святий мені свідчить у кожному місті, кажучи, що мене кайдани і муки чекають.

24 Та я життя моє ні за що вважаю, щоби лише закінчити шлях свій і службу, що я прийняв від Господа Ісуса, - звіщати Євангелію Божої благодаті.

25 І ось тепер я знаю, що ви не бачитимете вже більше обличчя мого, ви всі, між якими я пройшов, проповідуючи Царство.

26 Тому й свідкую перед вами нині, що я - чистий від крові всіх.

27 Я бо не ухилявся вам об'явити всю волю Божу.

28 Зважайте на самих себе й на все стадо, над яким Дух Святий поставив вас єпископами, щоб пасли Церкву Божу, що її він придбав кров'ю власною.

29 Я знаю, що по моїм відході ввійдуть поміж вас вовки хижі, які не щадитимуть стада.

30 Та й з-поміж вас самих повстануть люди, що говоритимуть погубні речі, щоб потягнути за собою учнів.

31 Тому чуйте, пригадуйте собі, що я три роки, ніч і день, не переставав кожного з вас із сльозами наводити на розум.

32 А тепер передаю вас Богові і слову його благодаті, що може збудувати й дати вам спадщину між усіма освяченими.

33 Ні срібла, ні золота, ані одежі я не вимагав ні від кого.

34 Ви самі знаєте, що моїм потребам і тих, які зо мною, служили оці руки.

35 У всьому я показав вам, що, так працюючи, треба допомагати слабосильним і пам'ятати слова Господа Ісуса, що сам сказав: «Більше щастя - давати, ніж брати.»

36 Промовивши це, він упав на коліна і з усіма ними почав молитися.

37 Усі тоді ревно заридали і, припавши Павлові на шию, цілували його,

38 смуткуючи найбільше з-за слів, які він сказав, що вже більше не побачити їм його обличчя. І вони провели його до корабля.

РОЗДІЛ: 21

1 розлучившись з ними, ми попливли простою дорогою і прибули на Кос, а другого дня на Родос, звідси ж - у Патару.

2 Найнявши корабель, що плив у Фінікію, ми сіли і попливли.

3 Коли виринув перед нами Кіпр, ми лишили його ліворуч і попливли в Сирію та й пристали до Тиру, бо там мав корабель скинути вантаж.

- ⁴ А знайшовши учнів, ми перебули там сім день. Вони під впливом Духа говорили Павлові не йти в Єрусалим.
- ⁵ Коли скінчились нам дні побуту, ми вирушили, і як ми йшли, то нас проводжали всі з жінками і дітьми аж за місто. На березі ми стали на коліна і помолилися.
- ⁶ Потім поцілували ми одні одних на прощання і сіли на корабель; вони ж вернулися додому.
- ⁷ А ми, скінчивши плавбу, прибули з Тиру у Птолемаїду і, привітавши братів, перебули в них один день.
- ⁸ На другий день ми далі вибралися у дорогу і, прибувши в Кесарію, увійшли в дім Филипа євангелиста, одного з сімох, і zostалися в нього.
- ⁹ Було ж у нього четверо дочок-дівчат, які пророкували.
- ¹⁰ І коли ми більше днів перебули, якийсь пророк, Агав на ім'я, прибув з Юдеї.
- ¹¹ Він прийшов до нас і, взявши пояс Павла, зв'язав собі руки й ноги та й мовив: «Святий Дух каже це: Отак юдеї зв'яжуть В Єрусалимі того чоловіка, що йому належить цей пояс, і видадуть в руки поган.»
- ¹² Коли ми це почули, заходилися просити, ми й тамошні, щоб він не йшов до Єрусалиму.
- ¹³ Тоді Павло озвався: «Що ви робите, плачучи і надриваючи моє серце? Таж я готовий не тільки бути зв'язаний, але й життя своє покласти в Єрусалимі за ім'я Господа Ісуса.»
- ¹⁴ Коли ж годі було його переконати, ми погодилися, кажучи: «Нехай буде воля Господня.»
- ¹⁵ А по цих днях, узявши клунки, ми пустилися в Єрусалим.
- ¹⁶ Учні з Кесарії теж пішли з нами і привели нас до якогось Мнасона з Кіпру, старого учня, в якого ми мали оселитися.
- ¹⁷ Коли ми прибули в Єрусалим брати радо нас прийняли.
- ¹⁸ На другий день Павло пішов з нами до Якова, де й усі старші зібрались.
- ¹⁹ І, привітавши їх, він розповів їм докладно те, що Бог учинив поміж поганями завдяки його службі.
- ²⁰ А вони, послухавши, прославляли Бога і сказали йому: «Бачиш, брате, скільки тисяч є між юдеями, що увірували, і всі вони ревнителі закону.
- ²¹ Та вони про тебе чули, що ти всіх юдеїв поміж поганями навчав відступства від Мойсея, говорячи, щоб не обрізували дітей і не дотримувались звичаїв.
- ²² Що ж, отже? Люди, певно, збіжаться, бо почують, що ти прибув.
- ²³ Зроби, отже, що ми тобі порадимо. Є тут у нас чотири чоловіки, що зв'язані обітом.
- ²⁴ Візьми їх, очисться з ними і заплати за них, щоб вони обстригли собі голови, і всі визнають, що це неправда, що вони про тебе чули, а, навпаки, ти також тримаєшся закону.
- ²⁵ Відносно ж поган, які увірували, то ми послали те, що ухвалили: берегись ідоложертвенного м'яса, крові, задушеного м'яса та розпусти.»
- ²⁶ Тоді Павло, взявши тих чоловіків, на другий день очистився з ними, ввійшов у храм й об'явив реченець, за якого, по сповненні днів очищення, за кожного з них мала бути принесена офіра.
- ²⁷ Якже тих сім день добігало до кінця, юдеї з Азії, побачивши Павла у храмі, збунтували весь натовп і наклали на нього руки,
- ²⁸ гукаючи: «Мужі ізраїльські, на поміч! Ось той, що всіх навчає всюди проти нашого

народу, проти закону й проти цього місця! Та мало того: він увів у храм греків і опоганив це святе місце!»

29 Бо бачили перед тим у місті разом з ним Трофима, ефесянина, і гадали, що Павло його впровадив до храму.

30 Тоді заворушилось усе місто, зчинилося збіговисько народу і, схопивши Павла, почали тягнути його з храму й негайно зачинили двері.

31 А як вони хотіли його вбити, дійшла до тисяцького чоти вістка, що весь Єрусалим заметушився.

32 Він зараз же з вояками та сотниками бігом на них накинувся; якже ті побачили тисяцького та вояків, перестали Павла бити.

33 Тоді тисяцький, наблизившись до нього, схопив його і звелів зв'язати двома ланцюгами. Потім спитав, хто він такий і що зробив.

34 А в натовпі одні одне, другі друге кричали. Не мігши довідатися чогось певного через метушню, він наказав відвести його у твердиню.

35 Коли Павло дійшов до сходів, - вояки мусіли його нести з приводу розшалілої юрби;

36 народ бо йшов за ним гурмою і кричав: «Геть його!»

37 І коли саме Павла вводили у твердиню, він сказав до тисяцького: «Чи можна мені щось тобі сказати?» Той озвався: «Вмієш по-грецькому?»

38 То ти не той єгиптянин, що цими днями збунтував і вивів у пустиню чотири тисячі опришків?»

39 «Я - відповів Павло- юдей із Тарсу, громадянин міста, що не без слави у Кілікії. Дозволь мені, будь ласка, звернутися до народу.»

40 Коли той дозволив, Павло став на сходах, дав знак рукою до народу, а як настала велика тиша, промовив до них єврейською мовою:

РОЗДІЛ: 22

«Мужі брати й батьки! Послухайте тепер мою оборону перед вами.»

2 Почувши, що він до них говорить єврейською мовою, вони ще більше притихли.

3 І він промовив: «Я - юдей, родом з Тарсу в Кілікії, але вихований у цім місті при ногах Гамалиїла, навчений докладно батьківського закону та ревнитель Бога, як і ви всі сьогодні.

4 Я переслідував путь цю аж до смерти, кидаючи в кайдани та запроторюючи в тюрми чоловіків і жінок;

5 як і первосвященик може мені бути свідком і вся старшина; я навіть брав від них листи до братів у Дамаску й ішов туди, щоб привести і тих, які там були, зв'язаними в Єрусалим, щоб їх покарати.

6 І сталося, як я був у дорозі й наближався до Дамаску, десь опівдні, зненацька велике світло з неба засяяло навкруг мене;

7 я повалився на землю і почув голос, що казав до мене: Савле, Савле! Чого ти мене переслідуєш?

8 А я озвався: Хто ти, Господи? Він же сказав до мене: Я - Ісус Назарянин, що його ти переслідуєш.

9 Ті ж, що були зо мною, бачили світло, та не розуміли того, що говорив до мене.

10 Я спитав: Що мені, Господи, робити? Господь сказав до мене: Встань, іди в

Дамаск; там тобі скажуть усе, що тобі постановлено робити.

11 Коли ж я від саява того світла не бачив, ті, що були зо мною, повели мене за руку, і я прибув до Дамаску.

12 А був там якийсь Ананія, чоловік побожний за законом, доброї слави в усіх місцевих юдеїв.

13 Він прийшов до мене і, приступивши близько, сказав мені: Савле брате, прозри! І я тієї хвилини глянув на нього.

14 А він мовив: Бог батьків наших тебе наперед призначив спізнати його волю, бачити Праведника й чути з його уст голос;

15 бо будеш перед усіма людьми йому свідком того, що ти чув і бачив.

16 Чому ж іще зволікаєш? Встань, охрестися та обмий свої гріхи, призвавши його ім'я.

17 І сталося зо мною, як я повернувся у Єрусалим і молився у храмі: я потрапив у захоплення.

18 І я побачив його, який до мене мовив: Спішись, вийди швидко з Єрусалиму, бо вони не приймуть твого свідоцтва про мене.

19 А я сказав: Господи, та вони добре знають, що я кидав у в'язниці та бив по синагогах тих, що вірують у тебе.

20 А коли лилась кров Стефана, твого свідка, то і я сам стояв при тому й похваляв тих, що його вбивали, і стеріг їхню одежу.

21 Та він до мене мовив: Іди, бо я пошлю тебе до поган далеко.»

22 І слухали вони його аж до цього слова, а потім зняли свій голос, кажучи: «Геть із землі такого! Йому не жити!»

23 І як вони кричали та одежею жбурляли й кидали в повітря порох,

24 тисяцький звелів увести його в твердиню і наказав бичами його допитати, щоб дізнатись, чого вони на нього так кричали.

25 А як вони його простягнули лід ремнями, Павло сказав до сотника, що стояв: «Чи дозволено вам бичувати римського громадянина, та ще й без суду?»

26 Почувши це сотник, пішов до тисяцького й доніс, кажучи: «(Вважай), що наміряєшся робити, бо цей чоловік - римський громадянин.»

27 І прийшов до Павла тисяцький та й питає: «Скажи мені, чи ти римлянин?» А він: «Так!»

28 Тоді тисяцький сказав: «Я за великі гроші здобув це громадянство.» А Павло мовив: «А я в ньому народився.»

29 І зараз відступили від нього ті, що хотіли робити над ним допит; та й тисяцький злякався, довідавшись, що то був римський громадянин і що він його зв'язав.

30 Наступного дня, бажаючи довідатися достеменно, в чому юдеї його винуватять, він зняв з нього кайдани і звелів зібратися первосвященикам і всій раді, і привівши Павла, поставив його перед ними.

РОЗДІЛ: 23

Поглянувши на синадріон, Павло мовив: «Мужі брати, я по цей день цілком за добрим сумлінням поведився перед Богом.»

2 Аж тут первосвященик Ананія велів тим, що стояли біля нього, бити його по устах.

3 Тоді Павло сказав до нього: «Бог тебе буде бити, стіно побілена! Як? Ти сидиш, щоб мене судити за законом, і наперекір законові велиш мене бити?»

- ⁴ Присутні ж сказали: «Ти зневажаєш Божого первосвященника!»
- ⁵ А Павло мовив: «Не знав я, брати, що то первосвященик; написано бо: Ти не будеш говорити зле проти начальника твого народу.»
- ⁶ Павло ж знаючи, що одна частина (ради) складалася з садукеїв, а друга з фарисеїв, кликнув у синагозі: «Мужі брати! Я фарисей, син фарисеїв. За надію у воскресіння мертвих мене судять!»
- ⁷ Як тільки він це мовив, виникла незгода між фарисеями та садукееми, і розкололися збори;
- ⁸ бо садукее кажуть, що нема воскресіння ні ангела, ні духа, а фарисеї визнають одне і друге.
- ⁹ І зчинився великий галас. Деякі книжники з групи фарисеїв, підвівшись, твердо заявили: «Ми не знаходимо нічого злого в цьому чоловіці; а що, як до нього говорив дух або ангел?»
- ¹⁰ Через те ж, що спір ставав дедалі більший, тисяцький, боячися, щоб вони не розірвали Павла, звелів загонові зійти і вирвати його з-поміж них і відвести в твердиню.
- ¹¹ А наступної ночі Господь став перед ним і мовив: «Бадьорся! Як ти свідчив про мене в Єрусалимі, так свідчитимеш і в Римі.»
- ¹² Коли настав день, деякі з юдеїв, скликавши збори, урочисто склали клятву, що не будуть нічого ні їсти, ні пити, поки не вб'ють Павла.
- ¹³ Було ж їх більше сорока тих, що таку вчинили змову.
- ¹⁴ Вони прийшли до первосвящеників та до старших, і казали: «Ми поклялися клятвою нічого не споживати, поки не вб'ємо Павла.
- ¹⁵ Ви ж тепер разом з радою переконайте тисяцького, щоб він вивів його до вас, ніби ви хочете розвідатись докладніше про його справу, а ми тоді, як він наблизиться, готові його вбити.»
- ¹⁶ Та син сестри Павла, довідавшись про засідку, пішов у твердиню, увійшов і попередив Павла.
- ¹⁷ Покликавши одного з сотників, Павло сказав до нього: «Запровадь цього хлопця до тисяцького, бо має йому щось сказати.»
- ¹⁸ Той узяв його, привів до тисяцького й каже: «В'язень Павло покликав мене і просив відвести цього хлопця до тебе: він має щось тобі сказати.»
- ¹⁹ Взяв тисяцький його за руку, відвів набік і почав питати: «Що маєш мені оповісти?»
- ²⁰ «Юдеї, - відповів той, - змовилися просити тебе, щоб ти завтра припровадив Павла у синагору, наче, щоб докладніше розпитатися про нього.
- ²¹ Та ти не вір їм, бо з них більш ніж сорок чоловік на нього засідають, поклявшись ні їсти, ані пити, поки його не вб'ють. І он тепер вони готові, чекаючи твоєї на це згоди.»
- ²² Тисяцький, отже, відпустив хлопця, наказавши йому: «Нікому не розповідай, що ти мені відкрив це.»
- ²³ І покликавши двох сотників, він мовив: «Тримайте вже з третьої години вночі готовими в дорогу до Кесарії дві сотні піхотинців, сімдесят комонних та дві сотні легко озброєних.
- ²⁴ Нехай також будуть готові коні, щоб посадити на них Павла та привезти живим-здоровим до правителя Фелікса.»
- ²⁵ І написав листа такого змісту:
- ²⁶ «Клавдій Лісій вельможному правителю Феліксові привіт!

- ²⁷ Оцього чоловіка, що його юдеї були схопили й намірялися вбити, я, прибувши із загоном, вирвав, довідавшись, що він римський громадянин.
- ²⁸ Бажаючи дізнатися про причину, за яку вони його винували, я привів його на їхню раду;
- ²⁹ я пересвідчився, що його винувають у спірних точках їхнього закону, а немає в нього ніякої вини, що потягала б за собою смерть або кайдани.
- ³⁰ Тому ж, що мені донесено було про змову, яка готувалася на цього чоловіка, я його зараз послав до тебе, звелівши й винуватцям оскаржити його перед тобою. Бувай здоров!»
- ³¹ Отож, вояки, згідно з одержаними наказами, взяли Павла і вночі повели в Антипатриду.
- ³² Другого ж дня, залишивши комонних, щоб ішли з ним далі, повернулися в твердиню.
- ³³ Прибувши в Кесарію, вони передали правителеві листа й поставили перед ним також Павла.
- ³⁴ Той, прочитавши лист, спитав його, з якої він країни; а як дізнався, що з Кілікії, мовив:
- ³⁵ «Я тебе вислухаю, коли прийдуть теж твої винуватці.» І велів стерегти його в Преторії Ірода.

РОЗДІЛ: 24

Через п'ять днів прибув первосвященик Ананія з кількома старшими та захисником, якимсь Тертулом, й обвинувачували Павла перед правителем.

² Коли його покликали, Тертул почав його винувати, кажучи: «Великий мир, що ми завдяки тобі зазнаємо, та поліпшення, зроблені передбачливістю твоєю для народу цього,

³ - ми їх у всьому наскрізь приймаємо, вельможний Феліксе, з усякою подякою.

⁴ Та щоб тобі занадто не надокучати, благаю тебе вислухати нас коротко у твоїй ласкавості.

⁵ Ми переконалися, що чоловік цей - зараза, що між усіма юдеями всього світу збиває колотнечі, і що він провідник секти назореїв.

⁶ Він навіть пробував і храм опоганити, та ми його схопили й хотіли судити за нашим законом,

⁷ але тисяцький Лісій надійшов і вирвав його силоміць з наших рук,

⁸ звелівши його винуватцям з'явитися у тебе. Від нього можеш сам, як схочеш, дізнатися про все, в чому ми його винуємо.»

⁹ Юдеї ж те ствердили, кажучи, що воно так справді є.

¹⁰ Як же намісник дав знак Павлові говорити, цей озвався: «Знаю що ти багато літ суддя над цим народом, тому й з довір'ям буду себе самого боронити.

¹¹ Можеш розвідатися, що нема більш, ніж дванадцять днів, як я прийшов у Єрусалим на прощу,

¹² і що мене не знайдено ні в храмі, ані у синагогах, ані в місті, щоб я сперечався з кимось чи робив заколот у народі.

¹³ Та й того, в чому вони перед тобою мене тепер винувають, вони не можуть доказати.

- ¹⁴ Однак, я тобі признаюся в тому, що я, згідно з путтю, яку вони звуть сектою, служу Богові батьків наших і вірую усьому, що написано в законі та в пророків,
- ¹⁵ маючи на Бога надію, яку й вони самі теж мають, що буде воскресіння праведних і неправедних.
- ¹⁶ Тому і я сам стараюсь завжди мати чисту совість перед Богом і перед людьми.
- ¹⁷ Отож, по багатьох роках прибув я, щоб зробити милість моєму народові і принести офіри.
- ¹⁸ Тому вони мене і знайшли очищеного у храмі, без натовпу й без колотнечі.
- ¹⁹ Це були деякі юдеї з Азії, - їм то належало б з'явитися перед тобою й обвинуватити мене, коли щось мають проти мене.
- ²⁰ Або нехай оці принаймні скажуть, який злочин вони знайшли в мені, коли я стояв перед синедріоном,
- ²¹ - якщо не йдеться тут про те єдине слово, що я був крикнув, стоячи між ними: За воскресіння мертвих стою на суді сьогодні перед вами!»
- ²² Фелікс, дуже точно ознайомлений з тим, що стосувалося до путі цієї, відклав їм (справу), кажучи: «Як тільки прийде тисяцький Лісій, я розберу вашу справу.»
- ²³ І звелів сотникові стерегти Павла, але дати йому полегшу й не боронити нікому з його близьких, щоб йому служили.
- ²⁴ А через кілька днів прибув Фелікс із Друзіллою, своєю жінкою, що була юдейка, покликав Павла й слухав його про віру в Христа Ісуса.
- ²⁵ Коли ж Павло почав говорити про справедливість, про здержливість та про майбутній суд, Фелікс, злякавшись, мовив: «Тепер іди собі! Як буду мати час, тебе покличу.»
- ²⁶ Він, зрештою, ще сподівався, що від Павла дістане грошей, тому й частенько прикликав його до себе і розмовляв з ним.
- ²⁷ А як скінчилися два роки, Фелікс дістав на наступника Порція Феста. Бажаючи ж юдеям догодити, Фелікс лишив Павла у в'язниці.

РОЗДІЛ: 25

- П**рибувши, отже, в провінцію, Фест на третій день пішов з Кесарії до Єрусалиму;
- ² а первосвященики та провідники юдеїв з'явилися перед ним із скаргою на Павла і домагалися в нього,
- ³ бажаючи ласки відносно нього (Павла), аби він був перевезений у Єрусалим, готуючи засідку, щоб на дорозі його вбити.
- ⁴ Та Фест відповів, щоб Павла тримали в Кесарії, бо й сам він мав вирушити туди незабаром;
- ⁵ «Нехай ті з вас, - мовив, - що здатні до того, йдуть зо мною, і коли в цьому чоловікові є щось каригідне, хай його винуватять.»
- ⁶ Перебувши в них не більш, як днів вісім або десять, він прийшов у Кесарію, а наступного дня, сівши на суді, звелів привести Павла.
- ⁷ Коли ж цей прибув, юдеї, що поприходили з Єрусалиму, обступили його і висували проти нього силу тяжких обвинувачень, що їх не могли довести.
- ⁸ Павло боронився: «Я ні проти юдейського закону, ні проти храму, ні проти кесаря нічим не провинився.»
- ⁹ Та Фест, бажаючи юдеям догодити, у відповідь Павлові мовив: «Хочеш іти в

Єрусалим і там судитися передо мною у цій справі?»

10 А Павло відповів: «Я стою перед судом кесаря: там мене слід судити. Юдеїв я нічим не скривдив, як і сам ти дуже добре знаєш.

11 Коли ж я справді винний або зробив щось гідне смерти, я не відмовляюся умерти. Якже нема нічого з того, в чому оці мене винуватять, ніхто не може мене їм видати. На кесаря покликаюся!»

12 Тоді Фест, поговоривши з радою, відповів: «Ти покликався на кесаря, підеш до кесаря.»

13 Минуло кілька днів, і цар Агриппа з Вернікою прийшли в Кесарію вітати Феста.

14 А що вони пробули там чимало днів, Фест виклав цареві справу Павла: «Є тут - сказав він - один чоловік, якого Фелікс лишив в'язнем.

15 На нього, як я був в Єрусалимі, первосвященики й старші юдейські зробили скаргу, домагаючись його засуду.

16 Я відповів їм, що римляни не мають звичаю когось видавати, поки обвинувачений не матимете обвинуватців перед собою і можливості оборонятися від обвинувачення.

17 Отож, вони прийшли сюди зо мною, а я без жадної проволоки, на другий же день, сівши на судилище, звелів привести того чоловіка.

18 Обвинуватці, що виступили проти нього, нічим не оскаржили його щодо того, в чому я підозрівав зло.

19 Вони ж з ним мали якісь суперечки про їхнє власне суєвір'я та про якогось Ісуса померлого, - а Павло казав, що він живе.

20 Я, безпорадний щодо їхньої суперечки, спитав його, чи він не хоче піти в Єрусалим і там про це судитися.

21 Коли ж Павло вимагав, щоб його справу затримано для вирішення Августа, я повелів його тримати, аж поки його не відправлю до кесаря.»

22 Агриппа ж сказав до Феста: «Я теж хотів би послухати того чоловіка.» - «Завтра - мовив той - ти послухаєш його.»

23 Отож, наступного дня Агриппа й Верніка прийшли з великою пихою і з тисяцькими та знатнішими мужами міста й увійшли в судову залю; на наказ Феста ввели Павла.

24 Тоді Фест сказав: «Аґриппо царю, і ви всі присутні з нами мужі! Бачите цього, що його весь народ юдейський у мене домагався в Єрусалимі і тут, гукаючи, що йому не слід більше жити.

25 Я ж переконався, що він не зробив нічого гідного смерти; але через те, що він сам покликався на Августа, я вирішив його туди послати.

26 Не маю я нічого певного про нього володареві написати, тому й привів його перед вас, а особливо перед тебе, царю Аґриппо, щоб після розсліду мав я що писати;

27 недоречним бо мені здається висилати в'язня і не означити вини на нього.»

РОЗДІЛ: 26

Агриппа ж сказав до Павла: «Дозволяється тобі про себе говорити.» Тоді Павло, простягнувши руку, розпочав свою оборону.

2 «Царю Аґриппо! Вважаю себе щасливим, що сьогодні маю виправдатись перед тобою від усього того, в чому юдеї мене винуватять,

3 - особливо ж тому, що знаєш усі звичаї юдейські та їхні спірні питання. Тому я

прошу вислухати мене терпляче.

⁴ Моє життя змалку, як воно пройшло між моїм народом і в Єрусалимі, знають усі юдеї.

⁵ Вони здавна мене знають, коли б хотіли свідчити, що я жив за найсуворішою сектою нашої віри - фарисеєм.

⁶ Та й нині мене судять за надію на обітницю, що була батькам нашим дана Богом;

⁷ (обітницю), якої дванадцять поколінь наших, уночі і вдень з витривалістю Богові служивши, надіються досягти. За цю надію, царю, мене юдеї винуватять.

⁸ Чому вважається у вас за неймовірне, що Бог воскрешає мертвих?

⁹ Справді, і я гадав, що треба мені було багато діяти проти імени Ісуса Назарянина,

¹⁰ - що я і робив у Єрусалимі. Сам я багато святих позамикав був у в'язницях, одержавши від первосвящеників на те владу; а коли їх убивали, я давав проти них свій голос.

¹¹ І часто, по всіх синагогах караючи їх, я примушував їх хулити й у несамопитій люті переслідував їх ген по далеких містах.

¹² Отак, ідучи в Дамаск з уповноваженням та відпорученням первосвящеників,

¹³ у дорозі опівдні, царю, я побачив з неба світло понад сяйво сонця, що опромінило навкруги мене й тих, що йшли зо мною.

¹⁴ Усі ми попадали на землю, я ж почув голос, що говорив до мене єврейською мовою: «Савле, Савле! Чого ти мене переслідуєш? Трудно тобі проти рожна бити ногою.»

¹⁵ А я озвався: «Господи, хто ти?» Господь же сказав: «Я - Ісус, якого ти переслідуєш.

¹⁶ Але встань і підведись на ноги: на це бо я тобі з'явився, щоб вибрати тебе слугою й свідком видіння, в якому ти мене бачив, і тих, в яких тобі ще з'явлюся.

¹⁷ Я визволю тебе від народу та від поган, до яких я тебе посилаю,

¹⁸ щоб їм відкрити очі, щоб вони повернулися від темряви до світла і від влади сатани до Бога, та щоб вірою в мене одержали відпущення гріхів і спадщину між освяченими.

¹⁹ Тому, царю Аґриппо, я не був неслухняний небесному видінню,

²⁰ а, навпаки, я почав проповідувати спочатку тим, що в Дамаску, а потім тим, що в Єрусалимі і по всім краю Юдейським, а також поганам, щоб покалялись і навернулися до Бога та й чинили діла, достойні покаєння.

²¹ За це юдеї, схопивши мене в храмі, хотіли роздерти.

²² Але, одержавши від Бога допомогу, я по цей день стою і свідчу малим і великим, нічого не кажучи, крім того, що Мойсей і пророки говорили, що має наступити:

²³ що Христос має страждати, і що він перший, воскресши з мертвих, має проповідувати світло народів і поганам.»

²⁴ Коли ж він так боронився, Фест мовив голосом сильним: «Сходиш з глузду, Павле! Велика наука приводить тебе до божевілля.»

²⁵ А Павло озвався: «Я не зійшов з глузду, велебний Фесте, а слова правди й розуму говорю.

²⁶ Знає бо про те цар, до якого я з відвагою говорю, певний, що нічого з цього від нього не втаїлося, бо це не в закутку діялося.

²⁷ Чи віруєш, царю Аґриппо, у пророків? Знаю, що віруєш.»

²⁸ Аґриппа ж до Павла: «Ще трохи, і ти мене переконаєш стати християнином!»

²⁹ А Павло: «Чи трохи, чи багато, я молив би Бога, щоб не лише ти, а всі, що нині це

чують, стали такими, як і я, - без оцих кайданів.»

³⁰ Встав же цар і правитель, Верніка й ті, що сиділи з ними,

³¹ і відійшли набік та розмовляли між собою: «Цей чоловік - казали - не зробив нічого, гідного смерти чи кайданів.»

³² Аґріппа ж сказав до Феста: «Цього чоловіка можна було б відпустити, якби він не покликався на кесаря.»

РОЗДІЛ: 27

Коли було вирішено, що маємо відплисти в Італію, Павла і деяких інших в'язнів передали сотникові Августової когорти, що звався Юлій.

² Сівши на адрамітський корабель, який мав плисти попри міста азійські, ми вирушили. З нами був Аристарх, македонець із Солуня.

³ На другий день ми пристали до Сидону. Юлій обходився з Павлом по-людському і дозволив йому навідатися до друзів і користуватися їхньою допомогою.

⁴ Відчаливши звідти, ми пливли попри Кіпр, бо вітри були противні,

⁵ і, перепливши море, що омиває Кілікію та Памфілію, причалили в Мирах Лікійських.

⁶ Там же сотник знайшов олександрійський корабель, що плив в Італію, і посадив нас на нього.

⁷ Багато днів пливли ми поволі й насилу прибули до Кніду; коли ж вітер не допустив нас причалити, ми попливли попри Кріт коло Салмони.

⁸ А пливучи з трудом попри неї, прибули до одного місця, що зветься Гарна Пристань, біля якої було місто Ласея.

⁹ А як проминуло досить часу, і плавання вже стала небезпечною, бо й піст минув вже, Павло попереджав,

¹⁰ кажучи їм: «Я бачу, мужі, що плавання не обійдеться без шкоди й великої втрати не лише для вантажу та корабля, але й для нашого життя.»

¹¹ Та сотник більше довіряв керманичеві і власникові судна, ніж словам Павла.

¹² Через те ж, що пристань не була вигідна на зимівлю, більшість була тієї думки, щоб вирушити звідти і, якщо можна, дістатися до Фініки, пристані крітської, що звернена на південний захід і на північний захід і перезимувати.

¹³ Якже подув легенький вітрець із полудня, вони, гадаючи, що здійснять свою думку, підняли котву і попливли близько попри Кріт.

¹⁴ Та незабаром зірвався буревій, що зветься Евракілон.

¹⁵ Ухопило корабель так, що він не міг іти проти вітру; ми пустилися навмання, і нас несло.

¹⁶ Підпливши під якийсь маленький острів, що звався Клавда, нам ледве вдалося опанувати човен;

¹⁷ ми витягли його і вжили допоміжних заходів, обв'язуючи корабель. А боячися, щоб не попасти на Сирту, спустили вітрило, і так нас несло.

¹⁸ Наступного дня, через те, що буря сильно кидала нас, почали ми викидати вантаж,

¹⁹ а на третій - моряки власними руками повикидали знадіб'я корабельне в море.

²⁰ А що ні сонця, ані зір не було видно вже кілька днів, та й буря люто налягала, ми втратили вже всяку надію на рятунок.

²¹ Коли люди довго не їли, тоді Павло встав серед них і мовив: «Треба було, мужі, послухати мене й не кидати Кріту; так можна було б уникнути цієї небезпеки і шкоди.

- ²² А й тепер закликаю вас: Бадьортесья, ніхто бо з вас життя не втратить, лиш корабель (пропаде).
- ²³ Цієї ночі бо з'явився мені ангел Бога, якому я належу і якому служу,
- ²⁴ і сказав: Не бійся, Павле! Ти маєш перед кесарем з'явитися, тож Бог дарував тобі всіх тих, що плывуть з тобою.
- ²⁵ Тому бадьортесья, люди, бо я вірую Богові, що воно так буде, як було сказано мені.
- ²⁶ Ми мусимо натрапити на якийсь острів.»
- ²⁷ Чотирнадцята ж ніч настала, як нас кидало по Адрії; та коло півночі моряки здогадувалися, що якась земля зближається до них;
- ²⁸ тож кинули лот і було двадцять сажнів глибини. Відпливши трохи, знов кинули лот у море й було п'ятнадцять сажнів.
- ²⁹ Тоді, побоюючися, щоб не наскочити десь на якісь підводні скелі, ми кинули чотири котви з корми і вичікували, щоб настав день.
- ³⁰ А що моряки намагались утекти з корабля і вже були спустили човен у море, вдаючи, ніби хочуть викинути котви з переду корабля,
- ³¹ Павло сказав до сотника і вояків: «Якщо ці не зостануться на кораблі, ви не можете спастися.»
- ³² Тоді вояки відтяли линви човна, тож він упав.
- ³³ А як мало дніти, Павло запрошував усіх щось з'їсти: «Оце сьогодні, - казав, - чотирнадцятий день, як ви, ждучи, перебуваєте натще й не їсте нічого.
- ³⁴ Тому, прошу вас щось з'їсти, бо йдеться тут про ваш рятунок. Ніхто з вас ані волосу із голови не втратить.»
- ³⁵ Сказавши це, взяв хліб, подякував перед усіма Богу і, розламавши, почав їсти.
- ³⁶ Тоді всі піднялися на дусі й самі прийняли їжу.
- ³⁷ Було ж усього нас на кораблі двісті сімдесят шість душ.
- ³⁸ А як наїлися, то заходились полегшувати корабель, кидаючи пшеницю в море.
- ³⁹ Коли настав день, моряки не розпізнали землі; вони лиш уgliedили якусь затоку з побережжям, куди хотіли, по змозі, причалити кораблем.
- ⁴⁰ Вони відчепили котви й пустили їх у море; одночасно вони розв'язали деменні мотузки і, розпустивши проти вітру жаглик, пустилися на берег;
- ⁴¹ а що потрапили на мілину між двома течіями, то корабель застряг. Ніс, врізавшись сильно, був нерухомий, а корму трощила навала хвиль.
- ⁴² Вояки були тієї думки, щоб в'язнів убити, - аби ніхто з них не втік уплав.
- ⁴³ Та сотник, що хотів урятувати Павла, стримав їх від того наміру і звелів тим, що вміли плавати, першими кидатись у воду й дістатися на сушу,
- ⁴⁴ а іншим рятуватися хто на дошках, хто на уламках судна. Таким то чином всі на землю врятувалися.

РОЗДІЛ: 28

Врятувавшись, ми довідалися, що острів зветься Мальта.

- ² Тубільці поводитися з нами з неабияким милосердям: вони нас прийняли коло вогню, що його були запалили з-за дощу, який саме йшов, та задля холоду.
- ³ Коли ж Павло назбирав жмут хмизу й поклав на вогонь, змія, з приводу жару, вискочила та вчепилася до руки його.

- ⁴ Якже побачили тубільці, що гадина звисає з руки його, говорили між собою: «Цей чоловік напевно вбивця; він урятувався від моря, але помста не дає йому жити.»
- ⁵ А він, скинувши у вогонь гадину, не зазнав ніякого лиха.
- ⁶ Вони гадали, що він спухне або впаде зненацька мертвим. Довго чекали та, бачачи, що нічого незвичайного з ним не сталося, змінили думку й почали говорити, що він - бог.
- ⁷ А був поблизу того місця маєток начальника острова, на ім'я Публій, що прийняв нас і гостив три дні ласкаво.
- ⁸ Та якраз сталося, що батько Публія, хворий на гарячку й на червінку, лежав у ліжку. Павло ввійшов до нього, помолився і, поклавши на нього руки, оздоровив його.
- ⁹ Коли ж це сталося, теж інші на острові, які мали недуги, приходили й оздоровлялись.
- ¹⁰ Вони нас за те всякими почестями вшанували, а коли ми відпливали, понакладали все для нас необхідне.
- ¹¹ Після трьох місяців ми відпливли на олександрійським кораблі, що перезимував на острові й мав ознаку Діоскурів.
- ¹² Причаливши в Сиракузах, ми там перебули три дні.
- ¹³ Звідси, обпливши, прибули в Реґію. А по однім дні, через те, що знявся південний вітер, причалили на другий день у Пуतेолі,
- ¹⁴ де знайшли братів, які нас запросили перебувати в них сім день. Так прибули ми до Риму.
- ¹⁵ А звітлія брати, довідавшись, що ми прибули, вийшли нам назустріч аж до Форуму Аппія та до Трьох Таверн. Побачивши їх, Павло подякував Богові і посмілішав.
- ¹⁶ І коли ввійшли у Рим, Павлові було дозволено жити окремо разом з вояком, який його стеріг.
- ¹⁷ Через три дні Павло скликав до себе знатніших юдеїв. А як вони зішлися, він до них промовив: «Я, мужі брати, нічого не зробив проти народу чи батьківських звичаїв, а всеж ув'язнено мене в Єрусалимі і передано в руки римлян.
- ¹⁸ Вони, розсудивши мою справу, хотіли мене відпустити, бо в мені не було ніякої смертної вини.
- ¹⁹ А що юдеї противилися тому, я був примушений покликатися на кесаря, - не щоб я хотів у чомусь народ мій оскаржити.
- ²⁰ З отого приводу я покликав вас, щоб вас побачити й порозмовляти, бо то за надію Ізраїля мене заковано в оці кайдани.»
- ²¹ А ті йому сказали: «Ми ані листів про тебе не одержали з Юдеї, ані з братів ніхто не прийшов, і не звістив і не говорив про тебе щось лихе.
- ²² Однак, ми бажали б довідатися від тебе, що ти думаєш, бо про цю секту нам відомо, що їй спротивляються всюди.»
- ²³ І призначивши йому день, прийшло їх більше до його домівки. Він викладав їм, свідчивши про Царство Боже, і переконував їх про Ісуса з закону Мойсея та пророків, - від ранку аж до вечора.
- ²⁴ Деяких переконували його слова, а деякі не йняли віри.
- ²⁵ І будучи в незгоді між собою, почали розходитися, коли Павло до них промовив лиш одне це слово: «Добре прорік був Святий Дух через пророка Ісаю до батьків ваших кажучи:

26 Піди до цього народу і скажи: Ви слухатимете вухами, і не зрозумієте, дивитиметесь очима, і не побачите.

27 Бо серце цього народу затовстіло й вони вухами тяжко чули, і очі свої зажмурили, щоб часом не бачити очима, і вухами щоб не чути, щоб не зрозуміти серцем і не навернутись, та щоб я не оздоровив їх.

28 Нехай, отже, буде вам відомо, що це спасіння Боже було послане поганам: і вони почують.»

29 Коли ж це сказав, юдеї відійшли, сильно сперечаючися між собою.

30 Павло перебув повних два роки в найнятій хаті та приймав усіх, що приходили до нього,

31 проповідуючи Царство Боже і навчаючи про Господа Ісуса Христа з повною сміливістю та без перешкоди.

For other languages please go to **www.wordproject.org**